

สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก

อัตลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก เพื่อวัฒนธรรมแห่งการเสวนา

สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

คำนำ

ในการก้าวเดินไปข้างหน้าด้วยความเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อพันธกิจการจัดการศึกษาคาทอลิกในโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และหวังพึ่งการศึกษาให้เป็นความหวังของโลกนั้น สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกได้จัดทำ คำแนะนำ (Instruction) ในหัวข้อ อัตลักษณ์โรงเรียนคาทอลิกเพื่อวัฒนธรรมแห่งการเสนา (The Identity of the Catholic School for a Culture of Dialogue) เพื่อนำเสนอประเด็นการไตร่ตรองและให้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณค่าของอัตลักษณ์คาทอลิกในโรงเรียนอย่างยึดมั่นในรากฐานสำคัญ ซึ่งมีการรื้อฟื้นและยืนยันในสภาสังคายนาว่าติกันครั้งที่สอง รวมทั้งสมณสาส์นต่างๆ ที่ตามมา แต่สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกได้นำเสนออย่างทันยุคทันสมัย เพื่อเพิ่มความพร้อมให้โรงเรียนคาทอลิกในการเสนาระหว่างศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งนี้ได้อ้างอิงพระดำรัสของพระสันตะปาปาฟรังซิสว่า “เราไม่สามารถสร้างวัฒนธรรมแห่งการเสนาขึ้นมาได้ หากเราไม่มีอัตลักษณ์ของเรา”

ขอขอบคุณ บาทหลวงเอกรัตน์ หอมประทุม เลขานุการสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ที่ให้ความสำคัญกับคำแนะนำชุดนี้และต้องการเผยแพร่ให้นักการศึกษาคาทอลิกได้มีส่วนร่วมในการทบทวนสำรวจตัวเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกันเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาของเราให้มีความชัดเจน ชี้อิสต์ย มั่นคงต่อการเป็นฐานและสนามแห่งการประกาศข่าวดีของพระคริสตเจ้า ขอขอบคุณ คุณพงษ์นรินทร์ รัตนรังสิกุล ผู้แปลเอกสารฉบับนี้ และหวังว่าเราจะก้าวเดินต่อไปอย่างมุ่งมั่นด้วยกันในพันธสัญญาาระดับระดับโลกของการศึกษาตามพระราชดำริของพระสันตะปาปา

อาร์คบิชอป อันตน วีระเดช ใจเสรี
ประธานสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

อัตลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก เพื่อวัฒนธรรมแห่งการเสวนา

คำแนะนำ
นครรัฐวาติกัน 2022
บทนำ

1. ในการประชุมใหญ่ระดับโลกเกี่ยวกับ *การจัดการศึกษาสำหรับปัจจุบันและอนาคต – การเริ่มใหม่* ของความหลงใหลทุ่มเท (*Educating for today and tomorrow - A renewing Passion*) ซึ่งจัดขึ้นในปี 2015 ณ ปราสาทกานโดลโฟ โดยสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก และมีตัวแทนจากโรงเรียนคาทอลิกจากทุกคณะนักบวชและในทุกระดับการศึกษาเข้าร่วมในการประชุมใหญ่ดังกล่าว ซึ่งหัวข้อที่ถกเถียงกันในการอภิปรายทั่วไปบ่อยที่สุดและเป็นที่น่าสนใจมากที่สุดได้แก่ ความจำเป็นที่สถาบันการศึกษาของพระศาสนจักรทั่วโลกจะต้องตระหนักรู้และแสดงให้เห็นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ถึงอัตลักษณ์คาทอลิก (*Catholic Identity*)

- ความกังวลเดียวกันนี้ยังได้รับการกล่าวถึงในสมัชชาใหญ่ของสมณกระทรวงฯ ครั้งล่าสุด และในการพบปะกันของบรรดาพระสังฆราชในการชุมนุมใหญ่รอบห้าปี (*ad limina visits*) หลายๆ ครั้ง
- ในขณะเดียวกัน สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกต้องเผชิญกับความขัดแย้งและข้ออุทธรณ์อันเป็นผลมาจากความแตกต่างในการตีความแนวคิดดั้งเดิมของอัตลักษณ์คาทอลิกโดยสถาบันการศึกษาต่างๆ เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เกิดขึ้นเมื่อไม่กี่ปีมานี้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กระบวนการโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับพัฒนาการของการเสวนาระหว่างศาสนาและวัฒนธรรม

2. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตงานของสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกนั้น นับเป็นสิ่งเหมาะสมที่จะนำเสนอการไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งและทันยุคทันสมัย และให้แนวปฏิบัติเกี่ยวกับคุณค่าของอัตลักษณ์คาทอลิกของสถาบันการศึกษาในพระศาสนจักร เพื่อจะให้เกิดหลักเกณฑ์ขึ้นชุดหนึ่งเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายแห่งยุคสมัยของเรา โดยต่อเนื่องกับหลักเกณฑ์ที่ได้ใช้กันอยู่ตลอดมา

- นอกจากนี้ ตามที่พระสันตะปาปาฟรังซิสได้ตรัสไว้ว่า “เราไม่สามารถสร้างวัฒนธรรมแห่งการเสวนาขึ้นมาได้ หากเราไม่มีอัตลักษณ์ของเรา” [1]

3. คำแนะนำ ซึ่งเป็นผลมาจากการไตร่ตรองและการปรึกษาหารือกันในระดับสถาบันที่หลากหลาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนที่สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกมอบให้กับผู้ทำงานทุกคนในแวดวงการศึกษาในโรงเรียน ตั้งแต่ระดับสภาพระสังฆราช (Episcopal Conferences) สมัชชา (ซินอด) ของพระสังฆราช (Synod of Bishops) หรือสภาฐานันดร (Council of Hierarchs) จนถึงระดับผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจในพระศาสนจักร (Ordinaries) เจ้าคณะแขวงของสถาบันชีวิตที่ถวายเป็นชีวิตหรือคณะชีวิตแพรรีธรรม (Superiors of Institutes of Consecrated Life and Societies of Apostolic Life) รวมถึงขบวนการ (Movements) สมาคมของฆราวาส หน่วยงานอื่นๆ และปัจเจกบุคคลที่ทำงานอภิบาลเกี่ยวกับการศึกษา •

4. ในฐานะที่เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปที่กำหนดขึ้นเพื่อสนับสนุนพระศาสนจักรโดยรวมในการปกป้องเอกภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของพระศาสนจักร หลักเกณฑ์เหล่านี้ต้องได้รับการประยุกต์เพื่อให้เข้ากับบริบทที่แตกต่างกันของพระศาสนจักรส่วนท้องถิ่นที่กระจัดกระจายกันอยู่ทั่วโลกตามหลักการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและกระบวนการของสมัชชาซินอด ตามอำนาจหน้าที่ของสถาบันที่แตกต่างกัน •

5. สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกหวังว่าการสนับสนุนนี้จะได้รับการยอมรับในแง่ของโอกาสที่จะไตร่ตรองและทำความเข้าใจให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นกับหัวข้ออันสำคัญนี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับแก่นสาระสำคัญอย่างยิ่งและวัตถุประสงค์ของการดำรงอยู่ (*Raison d'être*) ในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักรในงานด้านการศึกษาและการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยถือปฏิบัติอย่างซื่อสัตย์ต่อพันธกิจประกาศพระวรสารโดยการส่งสอนนานาชาติ (เทียบ มธ 28:19-20) •

6. ส่วนแรกของคำแนะนำนี้จะวางกรอบสำหรับการอภิปรายเกี่ยวกับการเข้ามีส่วนร่วมของพระศาสนจักรในแวดวงโรงเรียนในบริบททั่วไปของพันธกิจแพรรีธรรมของพระศาสนจักร ในฐานะของมารดาและครู พระศาสนจักรมีพัฒนาการเชิงประวัติศาสตร์โดยมีจุดมุ่งเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งเพิ่มพูนคุณค่าของงานของพระศาสนจักรในเวลาและสถานที่มาจนถึงทุกวันนี้ • บทที่สองกล่าวถึงผู้มีบทบาทหลากหลายที่ทำงานในแวดวงโรงเรียนโดยมีบทบาทต่างๆ ซึ่งได้รับมอบหมายและถูกจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กรตามบรรทัดฐานทางกฎหมายพระศาสนจักร และเติมเปี่ยมไปด้วยพระพรพิเศษนานาประการของพระจิตเจ้า แต่ก็ยังคงสอดคล้องกับลักษณะเชิงลำดับชั้นของพระศาสนจักร • บทสุดท้ายมุ่งเน้นไปที่ประเด็นสำคัญบางประการซึ่งอาจเกิดขึ้นในการรวบรวมทุกแง่มุมของการศึกษาในโรงเรียนเข้าเป็นชีวิตในพระศาสนจักรอย่างเป็นรูปธรรมตามที่สมณกระทรวงฯ ได้มีประสบการณ์ในการจัดการกับปัญหาเหล่านี้ที่พระศาสนจักรส่วนท้องถิ่นต่างๆ ให้ความสนใจ •

7. ดังที่เราคงจะเห็นกันแล้วว่าเอกสารนี้ไม่ใช่บทความที่ให้ภาพโดยรวม และยิ่งไปกว่านั้น นี่ไม่ใช่บทความที่ครอบคลุมในทุกด้านเกี่ยวกับหัวข้อ**อัตลักษณ์คาทอลิก** แต่มีจุดมุ่งหมายให้เอกสารนี้เป็นเครื่องมือที่สั้นกระชับและนำไปใช้ได้ทางปฏิบัติ ซึ่งอาจช่วยให้ความกระจ่างกับปัญหาในปัจจุบันบางประการ และสำคัญกว่าสิ่งอื่นใดหมด เพื่อป้องกันความขัดแย้งและความแตกแยกในพื้นที่สำคัญของการศึกษา • อันที่จริง พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงตั้งข้อสังเกตในการเริ่มต้นใหม่กับ “**พันธสัญญาระดับโลกเรื่องการศึกษา**” (*Global Compact on Education*) ว่า “การให้การศึกษาคือการยอมรับความเสี่ยงและยืนหยัดในทุกวันนี้กับความหวังซึ่งจะช่วยทะลายความยึดมั่นว่าเหตุการณ์ย่อมถูกกำหนดโดยสมบูรณจากสาเหตุที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น (Determinism) และการยอมจำนนต่อโชคชะตาของตน (Fatalism) ในแง่ที่ความเห็นแก่ตัวของผู้ที่แข็งแกร่งกว่า และการโอนอ่อนผ่อนตามของผู้ที่อ่อนแอกว่า และคตินิยม (Ideology) ของผู้เชื่อในโลกแห่งอุดมคติ (Utopians) จะจงใจให้เราเชื่อว่ามีความหนทางก้าวไปข้างหน้าแต่หนทางเดียว” [2] • ในโลกที่แตกเป็นเศษเสี้ยวและเต็มไปด้วยความขัดแย้ง การลงมือปฏิบัติด้วยความเข้มแข็งและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของพระศาสนจักรในงานการศึกษาเท่านั้นที่จะช่วยสนับสนุนพันธกิจของการประกาศข่าวดีที่พระเยซูทรงมอบหมายให้กับพระศาสนจักรและสรรค์สร้างโลกใหม่ที่มนุษย์รู้สึกถึงความเป็นพี่น้องกัน “ด้วยการตระหนักรู้ในความเป็นเด็กที่ว่าเราไม่ใช่เด็กกำพร้า และเพราะเหตุนี้เท่านั้นที่เราจะสามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสะดวกสันติ” [3] •

บทที่ 1

โรงเรียนคาทอลิกในพันธกิจของพระศาสนจักร

พระศาสนจักร - มารดาและครู

8. ในท่ามกลางเรื่องอื่น ๆ บรรดาปิตาจารย์แห่งสภาสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 ยังได้วาดภาพของพระศาสนจักรผู้เป็นมารดาเพื่อเป็นรูปเคารพ (Icon) ที่แสดงออกถึงธรรมชาติและพันธกิจของพระศาสนจักร • พระศาสนจักรเป็นมารดาผู้ให้กำเนิดแก่สัตบุรุษ เพราะพระศาสนจักรเป็นเจ้าของของพระคริสต์ • เอกสารเกือบทั้งหมดของสภาสังคายนาฯ ได้ดึงเอาความเป็นมารดาของพระศาสนจักรออกมาเพื่อเผยแสดงถึงรหัสธรรมและการกิจแห่งการอภิบาลของพระศาสนจักร และหยิบยื่นความรักผ่านทางคริสตศาสนสัมพันธ์กับ “ลูกที่พลัดพรากจากพระศาสนจักร” และศาสนสัมพันธ์กับผู้ถือเชื่อในศาสนาอื่น รวมถึงเอื้อมมือออกไปยังผู้มีน้ำใจดีทุกคน • พระสันตะปาปายอห์นที่ 23 ทรงเปิดสภาสังคายนาฯ โดยแสดงออกถึงความปิติยินดีเปี่ยมล้นของการเป็นมารดาสากล (*Gaudet Mater Ecclesia*) •

9. รูปเคารพของพระศาสนจักรผู้เป็นมารดาศักดิ์สิทธิ์ไม่เพียงแต่แสดงถึงความอ่อนหวานและความเมตตา แต่ยังคงไว้ซึ่งอำนาจเพื่อที่จะเป็นผู้นำทางและครู • พระสันตะปาปาเองทรงเชื่อมโยงคุณสมบัติของการเป็นมารดากับคุณสมบัติของครู เพราะ “พระศาสนจักรซึ่งเป็นหลักและรากฐานของความจริง (เทียบ 1 ทธ 3,15) ได้รับมอบหมายภารกิจสองประการจากองค์พระผู้ก่อตั้งพระศาสนจักรได้แก่ การมอบชีวิตให้แก่ลูกๆ และสั่งสอนและชี้นำทางพวกเขาด้วยความห่วงใยดุจมารดา ทั้งที่เป็นรายบุคคลและประชาชาติ • พวกเขามีศักดิ์ศรีอันยิ่งใหญ่ ซึ่งพระศาสนจักรต้องปกป้องด้วยความกระตือรือร้นและเทิดทูนไว้ด้วยความเคารพสูงสุด” [4] •

10. ด้วยเหตุนี้เอง พระศาสนจักรจึงยืนยันว่า “การบรรลุถึงภารกิจที่พระศาสนจักรได้รับจากองค์พระผู้ก่อตั้งให้ประกาศหัตถกรรมแห่งการไถ่กู้ให้รอดพ้นแก่มนุษย์ทั้งปวงและฟื้นฟูทุกสิ่งในพระคริสตเจ้า พระศาสนจักรผู้เป็นมารดาศักดิ์สิทธิ์ต้องเอาใจใส่ต่อชีวิตมนุษย์ทั้งครบ แม้แต่ส่วนที่เป็นฝ่ายโลกตราบเท่าที่สิ่งนั้นดำเนินไปในทิศทางเดียวกับกระแสเรียกของเขา • ดังนั้น พระศาสนจักรจึงมีบทบาทสำคัญต่อความก้าวหน้าและพัฒนาการของการศึกษา • ดังนั้น สมาชิกนอศักดิ์สิทธิ์จึงได้ประกาศหลักการพื้นฐานบางประการเกี่ยวกับการศึกษาแบบคริสต์ โดยเฉพาะการศึกษาในโรงเรียน [5] • หลักการนี้ให้ความสำคัญกระจ่างว่าภารกิจด้านการศึกษาที่พระศาสนจักรดำเนินการโดยผ่านทางโรงเรียนต่างๆ นั้น ไม่สามารถลดทอนลงเป็นเพียงงานสังคมสงเคราะห์ที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของสังคมเท่านั้น แต่เป็นอัตลักษณ์และพันธกิจที่สำคัญของพระศาสนจักร •

“หลักการพื้นฐาน” ของการศึกษาแบบคริสต์ในโรงเรียน

11. ในคำประกาศว่าด้วย การศึกษาแบบคริสต์ (*Gravissimum educationis*) สภาสังคายนาฯ ได้เสนอชุดของ “หลักการพื้นฐาน” เกี่ยวกับการศึกษาแบบคริสต์ โดยเฉพาะในโรงเรียน • ในลำดับแรก การศึกษาในแง่ของการหล่อหลอมอบรมมนุษย์เป็นสิทธิพื้นฐานที่เป็นสากล (*Universal rights*) “มนุษย์ทุกคน ทุกเชื้อชาติ สถานะ และวัย ต่างก็มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ จึงย่อมมีสิทธิที่มีอาจจะแบ่งแยกก็ดกันได้ ในอันที่จะได้รับการศึกษาที่ตรงกับเป้าหมายสูงสุดของตน อีกทั้ง ตรงกับความสามารถ เพศ ตลอดจนวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในประเทศของตน โดยที่การให้การศึกษาอันนี้จะต้องกลมกลืนกับความสัมพันธ์ฉันพี่น้องกับคนอื่น ๆ เพื่อที่จะส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างแท้จริงและก่อให้เกิดสันติสุขในโลก • เนื่องจากการศึกษาที่แท้จริงมีเป้าหมายในการหล่อหลอมมนุษย์เพื่อให้บรรลุจุดหมายสูงสุดของ

เขาและเพื่อประโยชน์สุขแห่งสังคม โดยในฐานะที่เป็นมนุษย์ เขาเป็นหนึ่งในสมาชิกของสังคม และในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่ เขาจะต้องรับภาระผูกพันทางสังคมร่วมกับคนอื่นๆ [6] •

12. เนื่องจากการศึกษาเป็นสิทธิสำหรับทุกคน สภาสังคายนาศึกษา จึงเรียกร้องให้เป็นความรับผิดชอบของทุกคน • ความรับผิดชอบของพ่อแม่และสิทธิพิเศษของพวกเขาในการเลือกด้านการศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นลำดับแรก • พ่อแม่ต้องสามารถเลือกโรงเรียนให้แก่ลูกได้โดยอิสระและตามมโนธรรมของตนเอง ดังนั้น หน่วยงานที่มีอำนาจจึงมีหน้าที่ในการดำเนินการให้พ่อแม่ได้มีทางเลือกต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด • รัฐ (State) มีหน้าที่รับผิดชอบในการสนับสนุนสิทธิของครอบครัวในการเลือกโรงเรียนและแผนการศึกษาให้กับลูกๆ ของพวกเขา •

13. พระศาสนจักรมีหน้าที่ของตนเองในการให้การศึกษา “โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพราะพระศาสนจักรต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการประกาศถึงหนทางแห่งความรอดพ้นแก่มวลมนุษย์ การถ่ายทอดถึงชีวิตของพระคริสต์แก่เหล่าสัตบุรุษที่มีความเชื่อ และการช่วยเหลือด้วยความห่วงใยอันไม่มีสิ้นสุดเพื่อให้นักบุญสามารถบรรลุถึงความครบครันในชีวิตของเขา • พระศาสนจักรมีพันธะประดุจดังมารดาที่คอยอบรมสั่งสอนบุตรของตน เพื่อให้ทั้งชีวิตของเขาเต็มเปี่ยมไปด้วยจิตตารมณ์พระคริสต์ [7] • ในแง่นี้ การศึกษาที่ดำเนินการโดยพระศาสนจักรคือการประกาศข่าวดีและการเอาใจใส่ดูแลการเจริญเติบโตของเหล่าผู้ที่กำลังก้าวไปสู่ความครบครันแห่งชีวิตของพระคริสต์ • อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอแนะด้านการศึกษาของพระศาสนจักรไม่เพียงแต่มอบให้กับบรรดาบุตรแห่งพระศาสนจักร แต่ยังได้เสนอต่อ “มนุษย์ทุกคน [เพื่อส่งเสริม] ให้บรรลุถึงความเป็นมนุษย์สมบูรณ์ครบครัน สร้างความดีงามให้แก่สังคมโลก และสรรค์สร้างให้โลกนี้มีมนุษยธรรมเพิ่มมากขึ้น [8] • การประกาศข่าวดีและบูรณภาพของการพัฒนามนุษย์สอดคล้องกันในงานด้านการศึกษาของพระศาสนจักร • อันที่จริงแล้ว งานด้านการศึกษาของพระศาสนจักรมิได้มุ่งเพียงแค่ให้นักบุญเจริญวุฒิภาวะอย่างเหมาะสม แต่ที่สำคัญกว่าสิ่งอื่นใดทั้งหมดคือมุ่งทำให้ผู้ที่ได้รับศีลล้างบาปแล้วค่อยๆ ได้รับการชี้แนะความรู้เกี่ยวกับรหัสธรรมแห่งการไถ่กู้ให้รอดพ้น และตระหนักมากยิ่งขึ้นถึงพระพรแห่งความเชื่อที่พวกเขาได้รับ [9] •

14. ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่การหล่อหลอมอบรมครูเบื้องต้นและถาวร (Initial and permanent formation of teachers) [10] • “โรงเรียนคาทอลิกต้องพึงพาพวกเขาเกือบจะสิ้นเชิงเพื่อให้เป้าหมายและแผนการทางการศึกษาต่างๆ สำเร็จลุล่วงไป • ดังนั้น ครูจึงควรจะได้รับการฝึกอบรมให้มีคุณสมบัติทั้งในความรู้ทางโลกและทางศาสนา รวมถึงทักษะทางการสอนที่ก้าวทันการค้นพบต่างๆ ในโลกสมัยใหม่ • ด้วยความสนิทสัมพันธ์ใกล้ชิดกันด้วยความรักในระหว่างบรรดาครูด้วยกัน ความผูกพันกับนักเรียน และความเต็มเปี่ยมไปด้วยจิตตารมณ์การเผยแผ่ธรรม ขอให้บรรดาครูทั้งหลายเป็นประจักษ์พยานถึงพระคริสต์ พระอาจารย์หนึ่งเดียวของเรา ทั้งด้วยการดำรงชีวิตและด้วยการสั่งสอนของพวกเขา • งาน

ของพวกเขาสมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นงานเผยแพร่ธรรมอย่างแท้จริง [...] และนับเป็นการรับใช้ที่แท้จริงต่อสังคม [11] •

15. ความสำเร็จของพัฒนาการด้านการศึกษาโดยพื้นฐานแล้วขึ้นอยู่กับหลักการให้**ความร่วมมือซึ่งกันและกัน**ระหว่างพ่อแม่กับครู จนทำให้เป็นบรรทัดฐานสำหรับการประพฤติปฏิบัติส่วนตัวของนักเรียน ด้วยความหวังอันแรงกล้าว่า “แม้จะสำเร็จการศึกษาไปแล้ว [ครู] ก็ยังคงช่วยเหลือพวกเขาด้วยคำแนะนำ มิตรภาพ และการจัดให้มีกลุ่มพิเศษที่เต็มเปี่ยมด้วยจิตตารมณ์พระศาสนจักรอย่างแท้จริง” [12] • ด้วยสมมุติฐานเหล่านี้ เราจำเป็นต้องทำงานร่วมกันอย่างดี ทั้งในระดับสังคมชนบท ระดับชาติและระดับนานาชาติ เพื่อให้สามารถส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนคาทอลิกและโรงเรียนที่ไม่ใช่คาทอลิก ซึ่งจะก่อให้เกิดคุณประโยชน์แก่ชุมชนมนุษย์ทั้งมวล [13] •

16. หากพิจารณาในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิกแล้ว คำประกาศของสภาสังคายนาฯ เป็นเครื่องหมายของจุดเปลี่ยนที่สำคัญ เพราะโดยสอดคล้องกับคริสตศาสนศาสตร์ (Ecclesiology) ในพระธรรมนูญแห่งสังฆธรรมนูญพระศาสนจักรหรือ *แสงของประชาชาติ (Lumen Gentium)* [14] ไม่ได้พิจารณาโรงเรียนในฐานะของสถาบันมากเท่าใดนัก แต่เป็นในฐานะของ**ชุมชน** • คุณลักษณะพื้นฐานของโรงเรียนคาทอลิกนอกเหนือจากดำเนินการตาม “เป้าหมายด้านวัฒนธรรมและการหล่อหลอมอบรมเยาวชน” ยังประกอบด้วยการสร้าง “บรรยากาศพิเศษในชุมชนโรงเรียนที่มีชีวิตชีวาด้วยจิตตารมณ์แห่งอิสรภาพและความรัก” • เพื่อบรรลุจุดหมายนี้ โรงเรียนคาทอลิกจึงมุ่ง “ช่วยเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นมนุษย์ใหม่ตามที่เราได้รับการชุบสร้างโดยอาศัยศีลล้างบาปในช่วงเวลาที่พวกเขากำลังพัฒนาบุคลิกภาพของตน” อีกทั้ง “จัดระเบียบวัฒนธรรมทั้งมวลให้สอดคล้องกับข่าวดีแห่งการไถ่กู้เพื่อให้ความรู้ที่นักเรียนค่อยๆ สร้างสมเกี่ยวกับโลก ชีวิตและมนุษย์จะได้รับความกระจ่างด้วยแสงแห่งความเชื่อ” [15] • ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิกจึงได้เตรียมนักเรียนให้ใช้อิสรภาพด้วยความรับผิดชอบ และพัฒนาทัศนคติของการเปิดใจรับสิ่งใหม่และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน •

การพัฒนาเพิ่มเติม

17. คำประกาศ **การศึกษาแบบคริสต์** ของสภาสังคายนาฯ มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอเพียง “หลักการพื้นฐานบางประการของการศึกษาแบบคริสต์โดยเฉพาะในโรงเรียน” หลังจากนั้นจึงมอบหมายหน้าที่ให้กับ “คณะกรรมการพิเศษหลังการประชุมสภาสังคายนาฯ” [16] ให้ปฏิบัติภารกิจในการพัฒนาหลักการนี้เพิ่มเติมต่อไป • นี่เป็นคำมั่นสัญญาประการหนึ่งที่สำนักงานด้านโรงเรียนของสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกได้ทุ่มเทจัดทำเอกสารหลายฉบับเพื่อเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยด้านการศึกษามากยิ่งขึ้น [17] โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สภาวะถาวรของอัตลักษณ์คาทอลิกในโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ความ

รับผิดชอบต่อการเป็นประจักษ์พยานของครูที่เป็นฆราวาสและนักบวช และผู้บริหารโรงเรียน วิธีการเสนา กับสังคมพหุวัฒนธรรมและพหุศาสนา • นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญสำหรับโรงเรียนคาทอลิกคือ นักเรียน “ควร ได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาในเชิงบวกและโดยรอบคอบ ขณะที่พัฒนาการของพวกเขากำลังดำเนินไปใน แต่ละปี” [18] •

สภาวะเชิงพลวัตของอัตลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก

18. โรงเรียนคาทอลิกดำเนินชีวิตในกระแสแห่งประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ • ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิกจึงถูกเรียกร้องอย่างต่อเนื่องให้ติดตามการคลี่คลายของประวัติศาสตร์เพื่อให้สามารถเสนอบริการ ด้านการศึกษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน • สถาบันการศึกษาคาทอลิกเป็นประจักษ์พยานแสดง ให้เห็นจากการมีส่วนร่วมในการตอบสนองอย่างยอดเยี่ยมต่อความหลากหลายของสถานการณ์ด้านสังคม วัฒนธรรม และความพร้อมในการรับเอาเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้ ขณะที่ยังคงถือถือยึดต่ออัตลักษณ์ ของตนเองเหมือนเดิม (*idem esse*) • เมื่อกล่าวถึง “อัตลักษณ์” เราหมายความว่า การอ้างอิงกับ แนวความคิดแบบคริสต์เกี่ยวกับชีวิต [19] • คำประกาศ *การศึกษาแบบคริสต์* ของสภาสังคายนา และ เอกสารต่างๆ ที่ออกถัดมาโดยถอดแบบมาจากสภาวะเชิงพลวัตของสถาบันการศึกษาในเงื่อนไขของ “โรงเรียน” และ “คาทอลิก” •

19. ในฐานะโรงเรียน โดยพื้นฐานย่อมมีคุณลักษณะเดียวกันกับสถาบันโรงเรียนทั้งหลาย ซึ่งโดย ทางกิจกรรมการสอนที่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ จึงนำเสนอวัฒนธรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อหล่อหลอม อบรมปัจเจกบุคคลอย่างมีบูรณาภาพ [20] • อันที่จริงแล้ว ในแง่โรงเรียน “ได้รับการออกแบบมาไม่เพียง เพื่อพัฒนานักเรียนโดยเอาใจใส่เป็นพิเศษกับสมรรถภาพด้านสติปัญญา แต่ยังได้หล่อหลอมสมรรถภาพใน การคิดวินิจฉัยอย่างเที่ยงตรง ส่งมอบมรดกทางวัฒนธรรมจากชนรุ่นก่อน บ่มเพาะสำนึกในคุณค่า เพื่อ เตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับชีวิตการทำงาน • โรงเรียนส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันมิตรในหมู่นักเรียนที่มี พรสวรรค์และพื้นเพที่แตกต่างกัน และสนับสนุนจิตตารมณ์ของความเข้าใจซึ่งกันและกัน” [21] • ดังนั้น สถาบันที่จะมีคุณสมบัติเป็นโรงเรียนได้จำเป็นต้องเข้าใจถึงวิธีการผสมผสานการถ่ายทอดมรดกทาง วัฒนธรรมและทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับมาให้เข้ากับวัตถุประสงค์พื้นฐานของการให้การศึกษาแก่ปัจเจก บุคคล ซึ่งต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลเพื่อให้บรรลุถึงพัฒนาการอย่างมีบูรณาภาพโดยให้ความเคารพต่อ อิสริภาพและกระแสเรียกส่วนตัวของเขา • โรงเรียนจึงต้องเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคมแรกๆ ของ นักเรียน ถัดจากครอบครัว ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีประสบการณ์ในเชิงบวกจากความสัมพันธ์ทางสังคมอันพึงพอใจ อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นของการเป็นบุคคลที่สามารถสร้างสังคมบนพื้นฐานของความยุติธรรมและความเป็น น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นต่อความสงบสุขของแต่ละบุคคลและของทุกคน • สิ่งนี้อาจจะ เกิดขึ้นได้ก็โดยอาศัยการแสวงหาความจริง ซึ่งเป็นเครื่องมือที่พร้อมให้มนุษย์ทุกคนที่มีเหตุผลและ

จิตสำนึกแห่งอิสรภาพนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อการศึกษาของตนและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผู้อื่น •

20. นอกเหนือจากคุณลักษณะที่กล่าวมาข้างต้นที่ทำให้โรงเรียนแตกต่างไปจากสถาบันอื่นๆ ของพระศาสนจักร เช่น เขตอภิบาล สมาคม สถาบันทางศาสนา ฯลฯ แล้ว โรงเรียนคาทอลิกยังมีอัตลักษณ์เฉพาะตัว ได้แก่ “การอ้างอิงกับแนวคิดแบบคริสต์เกี่ยวกับชีวิตที่มีพระคริสต์เป็นศูนย์กลาง” [22] • ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับพระคริสต์ทำให้ผู้เชื่อในพระเยซูคริสต์มองความจริงทั้งครบในมุมมองใหม่โดยสิ้นเชิง จึงมอบอัตลักษณ์ที่ได้รับการฟื้นฟูขึ้นใหม่อยู่เสมอให้แก่พระศาสนจักร โดยมีเป้าหมายที่จะสนับสนุนให้ชุมชนโรงเรียนตอบสนองอย่างเพียงพอต่อคำถามพื้นฐานของหญิงชายทั้งหลาย • ดังนั้น สำหรับสมาชิกทุกคนในชุมชนโรงเรียนแล้ว “หลักการของพระวรสารในลักษณะนี้กลายเป็นบรรทัดฐานด้านการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนจะมีคุณค่าพระวรสารเป็นทั้งแรงจูงใจภายในและเป็นเป้าหมายปลายทางของโรงเรียน” [23] • กล่าวอีกนัยหนึ่ง โรงเรียนคาทอลิกยังมีเครื่องมืออื่นนอกเหนือจากที่มีเหมือนกับโรงเรียนอื่นๆ ทั่วไป นั่นคือเหตุผลได้เข้าร่วมเสวนากับความเชื่อ ซึ่งช่วยให้เราสามารถเข้าถึงความจริงที่อยู่เหนือกว่าข้อมูลเชิงประจักษ์และเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะเปิดรับความจริงทั้งครบเพื่อตอบสนองต่อคำถามที่ลึกซึ้งที่สุดในจิตวิญญาณของมนุษย์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องเพียงแต่กับความจริงที่มีอยู่ภายในเท่านั้น • การเสวนาระหว่างเหตุผลและความเชื่อนี้ไม่ได้สร้างความขัดแย้ง เพราะภารกิจของสถาบันคาทอลิกในการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์คือ “การรวมกันในการดำรงอยู่ด้วยความพยายามทางปัญญาของลำดับขั้นของความจริงสองประการที่มักจะถูกวางไว้คนละด้านราวกับว่าทั้งสองเป็นสิ่งตรงข้ามกันอันได้แก่ การแสวงหาความจริงและความเที่ยงแท้ของการรู้แจ้งถึงความจริงแล้ว” [24] •

21. อัตลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกเป็นเหตุผลสนับสนุนการรวมให้โรงเรียนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในพระศาสนจักร แม้จะเป็นด้วยคุณลักษณะเฉพาะด้านสถาบันของโรงเรียนนั่นเอง • และยิ่งไปกว่านั้นตามความเป็นจริงที่โรงเรียนคาทอลิกเป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจของพระศาสนจักร จึง “เป็นคุณสมบัติที่เฉพาะและเหมาะสม อันคุณลักษณะที่โดดเด่นซึ่งแทรกซึมและส่งผลในทุกชั่วขณะของกิจกรรมด้านการศึกษาต่างๆ ของโรงเรียน เป็นส่วนพื้นฐานของอัตลักษณ์อันแท้จริงที่สุดและเป็นจุดมุ่งเน้นของพันธกิจของโรงเรียน” [25] • ฉะนั้น โรงเรียนคาทอลิก “จึงได้รับจุดยืนที่ค่อยๆ พัฒนาขึ้นจากภายในงานอภิบาลของชุมชนคริสตชน” [26] •

22. ลักษณะอันเด่นชัดของธรรมชาติด้านพระศาสนจักรของโรงเรียนคาทอลิกคือลักษณะของการเป็นโรงเรียนสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้อ่อนแอที่สุด • ข้อสรุปนี้มีพยานยืนยันจาก “การจัดตั้งสถาบันการศึกษาคาทอลิกส่วนใหญ่ [เพื่อตอบสนองต่อ] ความต้องการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและทางเศรษฐกิจ • ไม่ใช่สิ่งแปลกใหม่อะไรที่จะกล่าวยืนยันว่าโรงเรียนคาทอลิกมีต้นกำเนิดมาจากความ

ห่วงใยอย่างลึกซึ้งต่อการศึกษาของบรรดาเด็กและเยาวชนที่ถูกทอดทิ้งให้ช่วยเหลือตัวเองและไม่ได้รับการศึกษาไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดๆ • ในหลายพื้นที่ของโลกแม้กระทั่งทุกวันนี้ ความอึดอัดขัดสนทางวัตถุเป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่ระบบการศึกษาเป็นทางการ รวมทั้งการหล่อหลอมพัฒนาความเป็นมนุษย์และเป็นคริสตชนอย่างเพียงพอ • ในพื้นที่อื่นๆ ความยากจนในรูปแบบใหม่ๆ เป็นปัญหาที่ทำลายโรงเรียนคาทอลิก • เหมือนกับในอดีต โรงเรียนคาทอลิกต้องรับมือกับความไม่เข้าใจ ความไม่ไว้วางใจ และความขาดแคลนทางทรัพยากรทางวัตถุ” [27] • ความเป็นห่วงเป็นใยนี้ยังแสดงออกในการจัดตั้งสถานศึกษาวิชาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการฝึกอบรมทางเทคนิคบนหลักการของความสามารถในเชิงลงมือปฏิบัติ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรโดยสถาบันการศึกษาที่มุ่งสร้างเสริมทักษะให้กับผู้มีความบกพร่องทางการเรียน •

การเป็นประจักษ์พยานของนักการศึกษาฆราวาสและนักบวช

23. แก่นมที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องมากขึ้นเรื่อยๆ กับการสำเร็จในการหล่อหลอมอบรมนักเรียนอย่างมีบูรณภาพคือการเป็นประจักษ์พยานของนักการศึกษาฆราวาสและนักบวช • อันที่จริงแล้ว “ในแผนงานการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกไม่มีแบ่งแยกระหว่างเวลาในการเรียนรู้กับเวลาในการหล่อหลอมอบรม และระหว่างการทำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจกับการพัฒนาภูมิปัญญา • เนื้อหาวิชาต่างๆ ของโรงเรียนไม่ได้นำเสนอแต่เพียงความรู้ที่จะได้รับเท่านั้น แต่ยังเสนอคุณค่าต่างๆ ที่จะค้นหามาได้ และความจริงต่างๆ ที่จะค้นพบได้ • ทั้งหมดนี้จำเป็นต้องอยู่ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการค้นหาความจริง ซึ่งนักการศึกษาที่มีความสามารถ น่าเชื่อถือ และมีเหตุมีผล ผู้เป็นครูแห่งการเรียนรู้และชีวิต สามารถเป็นภาพสะท้อน แม้อาจจะไม่สมบูรณ์แบบแต่ก็น่าจะชัดเจนพอ ถึงครูหนึ่งเดียวผู้นั้น [พระคริสต์] [28] •

24. งานของนักการศึกษาฆราวาสคาทอลิกในโรงเรียน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนคาทอลิก “มีลักษณะของงานตามวิชาชีพอย่างปฏิเสธไม่ได้ แต่งานของครูต้องไม่ถูกลดทอนลงจนเหลือเป็นเพียงงานที่เป็นอาชีพเท่านั้น • ความเป็นมืออาชีพมีเครื่องหมายแสดงถึงและได้รับการยกฐานะให้สูงขึ้นเป็นกระแสเรียกเหนือธรรมชาติแบบคริสต์ • ชีวิตของครูคาทอลิกต้องมีเครื่องหมายแสดงด้วยการปฏิบัติตามกระแสเรียกส่วนตัวในพระศาสนจักร และไม่ใช่ว่าเพียงแค่ประกอบวิชาชีพ” [29] •

25. ในกรณีของนักบวช “ทั้งในโรงเรียนคาทอลิกและโรงเรียนประเภทอื่นๆ การอุทิศตนเพื่อการศึกษา [ของพวกเขา] เป็นกระแสเรียกและเป็นทางเลือกของชีวิต เป็นวิถีไปสู่ความศักดิ์สิทธิ์ เป็นการเรียกร้องความยุติธรรมและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยเฉพาะต่อคนหนุ่มสาวผู้ยากไร้ที่สุด ซึ่งกำลังถูกคุกคามจากความเปี่ยงเบนทางสังคมและความเสี่ยงในรูปแบบต่างๆ • ด้วยการอุทิศตนเพื่อปฏิบัติภารกิจทางการศึกษาในโรงเรียน นักบวชจึงทำคุณประโยชน์โดยการแจกจ่ายปันแห่งวัฒนธรรมให้แก่ผู้ที่ต้องการ

มากที่สุด” [30] • “[...] โดยรวมเป็นหนึ่งในเดียวกับบรรดาพระสังฆราช [พวกเขา] ได้ปฏิบัติภารกิจของพระศาสนจักรที่มีความสำคัญเป็นอันมาก หากเมื่อขณะที่พวกกำลังให้การศึกษาอบรม พวกเขาก็กำลังเผยแผ่ธรรมด้วย” [31] •

26. คุณลักษณะเฉพาะของฆราวาสและนักบวชจะได้รับการเพิ่มพูนคุณค่าให้สูงขึ้นจากการมีส่วนร่วมในพันธกิจด้านการศึกษาร่วมกัน ซึ่งไม่ได้ปิดตัวอยู่ภายในโรงเรียนคาทอลิกเท่านั้น แต่ “สามารถและต้องเปิดออกเพื่อการแลกเปลี่ยนอันทรงคุณค่าในความเป็นหนึ่งเดียวกันซึ่งครอบคลุมอาณาบริเวณที่กว้างขึ้นของวัดในท้องถิ่น ในสังฆมณฑล ขบวนการของพระศาสนจักรท้องถิ่น และพระศาสนจักรสากล” [32] • เพื่อที่จะให้การศึกษาร่วมกัน แนวทางในการหล่อหลอมอบรมร่วมกันนับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง “แผนงานการหล่อหลอมอบรมเบื้องต้นและแผนงานถาวร ซึ่งสามารถจะจัดการกับความท้าทายทางการศึกษาในปัจจุบัน และเพื่อจะจัดหาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการจะรับมือกับความท้าทายเหล่านี้ [...] • นี่หมายความว่านักการศึกษาต้องเต็มใจเรียนและพัฒนาความรู้ และเปิดรับต่อระเบียบวิธีที่ได้รับการฟื้นฟูใหม่และทำให้ทันสมัยขึ้น แต่ก็เปิดรับการหล่อหลอมและการแบ่งปันทางจิตวิญญาณและทางศาสนาด้วยเช่นกัน [33] •

การให้การศึกษาเพื่อการเสวนา

27. สังคมในทุกวันนี้มีคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบของพหุวัฒนธรรมกับพหุศาสนา • ในบริบทนี้ “การศึกษาช่วยยับยั้งความท้าทายสำคัญที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยเปิดทางให้การแสดงออกทางวัฒนธรรมที่หลากหลายสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบและส่งเสริมการเสวนาเพื่อที่จะทำนุบำรุงความสงบสันติในสังคม” • ความเป็นมาของโรงเรียนคาทอลิกแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของการเปิดรับนักเรียนที่มีพื้นเพทางวัฒนธรรมและนับถือศาสนาที่แตกต่างกัน • ในบริบทนี้ “สิ่งที่เราต้องการ [...] คือการถือถือสัตย์อย่างกล้าหาญและริเริ่มสร้างสรรค์ต่อวิสัยทัศน์ด้านวิธีการสอนของเราเอง” [34] ซึ่งแสดงออกด้วยความสามารถที่จะ *ประพุดิ* ตนเป็นประจักษ์พยาน *เข้าใจ* และเข้าร่วมในการเสวนา ในสถานะที่แตกต่างหลากหลาย •

28. โรงเรียนคาทอลิกมีความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่คือการ *ประพุดิ* ตนเป็นประจักษ์พยาน • โรงเรียนคาทอลิกต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการดำรงอยู่แบบคริสต์ นั่นคือ ทุกคนต้องสามารถมองเห็นได้ จับต้องได้และตระหนักรู้ถึงการดำรงอยู่ของโรงเรียนคาทอลิก • ในทุกวันนี้ ด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงจากความคิดความเชื่อในทางธรรมให้เป็นทางโลก โรงเรียนคาทอลิกตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องทำหน้าที่เผยแผ่ความเชื่อ แม้ในประเทศที่ถือความเชื่อแบบคริสต์มาแต่โบราณกาล” [35] • โรงเรียนคาทอลิกได้รับการคาดหวังให้อุทิศตนเพื่อเป็นประจักษ์พยานโดยผ่านทางแผนงานการศึกษาซึ่งได้รับการดลใจอย่างชัดเจนจากพระวรสาร • “โรงเรียนทั้งหลาย แม้แต่โรงเรียนคาทอลิกเอง ไม่ได้ถูกเรียกร้องให้ยึดติดกับข้อความเชื่อ แต่โรงเรียนก็ควรเตรียมสู่ความเชื่อ • โดยผ่านทางแผนงานทางการศึกษา โรงเรียน

สามารถสร้างปัจจัยแวดล้อมเพื่อที่บุคคลจะได้พัฒนาพรสวรรค์ในการแสวงหาและได้รับชี้แนะให้ค้นพบ
รหัสธรรมของการเป็นตัวตนของตัวเองและความเป็นจริงรอบตัวเขา จนกว่าเขาจะไปถึงธรณีประตูแห่งความ
เชื่อ • ผู้ที่ตัดสินใจข้ามผ่านธรณีประตูนั้นไป พวกเขาต้องได้รับการเสนอแนะวิธีการที่จำเป็นเพื่อจะเพิ่มพูน
ประสบการณ์ความเชื่อให้ลึกซึ้งมากขึ้น” [36] •

29. นอกเหนือจากการเป็นประจักษ์พยานแล้ว ความรู้เป็นส่วนประกอบด้านการศึกษที่สำคัญอีก
ประการหนึ่งของโรงเรียน • โรงเรียนมีภารกิจสำคัญในการนำผู้คนให้ได้สัมผัสกับมรดกทางวัฒนธรรมและ
วิทยาศาสตร์อันอุดม เตรียมพวกเขาให้พร้อมสำหรับงานอาชีพและส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน
• เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและการแพร่กระจายของวัฒนธรรมดิจิทัล
ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพต้องได้รับการสนับสนุนโดยจัดให้มีการฝึกฝนทักษะใหม่ๆ ตลอดชีวิตเพื่อที่จะ
ตอบสนองต่อความต้องการตามยุคสมัย โดย “ไม่สูญเสียบูรณาการระหว่างความเชื่อ วัฒนธรรมและชีวิต ซึ่ง
เป็นส่วนสำคัญของพันธกิจด้านการศึกษา” [37] • ความรู้ต้องได้รับการสนับสนุนโดยอาศัยการหล่อหลอม
อบรมถวาทที่เชื่อใจได้ ซึ่งจะทำให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะที่สำคัญของ “ความสามารถในการ
สร้างสรรค์ คิดค้น และสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้อันจะก่อให้เกิดโอกาสต่างๆ มากมาย” รวมถึง
“การเคารพต่อความแตกต่างทางสติปัญญาของนักเรียนและนำทางพวกเขาไปสู่การเรียนรู้ที่สำคัญและ
ลึกซึ้ง” [38] • การร่วมเดินทางไปกับนักเรียนในการรู้จักกับตนเอง เข้าใจถึงความถนัดในการเรียนรู้และ
สมรรถภาพภายในของพวกเขา เพื่อที่พวกเขาจะสามารถตัดสินใจเลือกในชีวิตอย่างมีสติเป็นเรื่องที่มี
ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน •

30. โรงเรียนคาทอลิกเป็นองค์กรของพระศาสนจักร • ด้วยเหตุนี้โรงเรียนคาทอลิกจึง “เข้ามามีส่วน
ร่วมในพันธกิจเผยแผ่ธรรมของพระศาสนจักรและ [แสดงให้เห็นถึง] สภาพแวดล้อมพิเศษซึ่งเอื้ออำนวยต่อ
การจัดการศึกษาแบบคริสต์” [39] • นอกจากนี้พระศาสนจักรยังคำนึงว่าการเสวนาเป็นมิติซึ่งเป็น
องค์ประกอบของพระศาสนจักร โดยเหตุที่พระศาสนจักรนั้นหยั่งรากอย่างเหมาะสมในพลวัตแห่งพระตรี
เอกภาพในการเสวนา ได้แก่การเสวนาระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ และการเสวนาระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง •
ด้วยธรรมชาติของพระศาสนจักร โรงเรียนคาทอลิกจึงมีปัจจัยร่วมกันที่ประกอบขึ้นเป็นอัตลักษณ์ของ
โรงเรียนคาทอลิก • ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิกต้อง “ฝึกฝน ‘ไวยากรณ์แห่งการเสวนา’ ไม่ใช่ในแง่ของเทคนิค
วิธีลัด แต่เป็นวิถีทางอันลึกซึ้งที่จะเชื่อมสัมพันธ์กับผู้อื่น” [40] • การเสวนาประกอบขึ้นจากการใส่ใจกับ
อัตลักษณ์ของตนเองพร้อมกับความเข้าใจในอัตลักษณ์ของผู้อื่นและการเคารพต่อความแตกต่างหลากหลาย
• โดยวิถีทางนี้ โรงเรียนคาทอลิกจึงกลายเป็น “ชุมชนทางการศึกษาซึ่งมนุษย์สามารถแสดงออกด้วยความ
เป็นตัวของตัวเองและเติบโตขึ้นในความเป็นมนุษย์ของเขาหรือเธอ ในกระบวนการเสวนาอย่างมีเหตุมีผล
การมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ การดำเนินชีวิตด้วยความเพียรทน เข้าใจถึงมุมมองที่แตกต่างและสร้าง
ความไว้วางใจในบรรยากาศสมัครสมานกลมเกลียวกันอย่างแท้จริง • โรงเรียนในลักษณะนี้เป็นชุมชนด้าน

การศึกษาที่แท้จริง เป็นสถานที่ดำเนินชีวิตร่วมกันด้วยความปรองดอง” [41] • พระสันตะปาปาฟรังซิสได้เสนอแนวปฏิบัติพื้นฐาน 3 ประการเพื่อช่วยในการเสวนาได้แก่ “หน้าที่ในการให้ความเคารพต่ออัตลักษณ์ของตนเองและผู้อื่น ความกล้าหาญที่จะยอมรับความแตกต่างและความจริงใจของความตั้งใจ” • หน้าที่ในการให้ความเคารพต่ออัตลักษณ์ของตนเองและผู้อื่น เพราะการเสวนาที่แท้จริงไม่อาจสร้างขึ้นจากความคลุมเครือหรือการสละประโยชน์บางอย่างเพื่อเพียงเพื่อเอาอกเอาใจผู้อื่น • ความกล้าหาญที่จะยอมรับความแตกต่าง เพราะเราไม่ควรมองและปฏิบัติต่อผู้ที่แตกต่างจากเรา ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรมหรือด้านศาสนาเหมือนกับเป็นศัตรู แต่ควรจะต้องรับพวกเขาเหมือนกับเพื่อนร่วมเดินทาง ด้วยความเชื่อมั่นว่าความดีงามของแต่ละคนอยู่ในความดีงามของทุกคน • ความจริงใจของความตั้งใจ เพราะในการเสวนาซึ่งเป็นการแสดงออกทางมนุษยธรรมอย่างแท้จริงของเรา ไม่ใช่กลยุทธ์เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่เป็นหนทางไปสู่ความจริง อันเป็นหนทางที่ควรค่าแก่การดำเนินต่อไปด้วยความอดทนเพื่อที่จะเปลี่ยนการแข่งขันให้กลับเป็นการร่วมมือกัน” [42] •

การศึกษาที่ก้าวไปข้างหน้า

31. ในการเผชิญกับความท้าทายร่วมสมัย พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงตระหนักถึงคุณค่าสำคัญของการศึกษาซึ่งสะท้อนถึงการสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง • นี่เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานอภิบาลที่มีขอบเขตกว้างขวางเพื่อ “พระศาสนจักรที่ก้าวไปข้างหน้า” “ยืนหยัดเคียงข้างประชาชนในทุกก้าวอย่างบนเส้นทาง” ทำให้รับรู้ได้ถึงการดำรงอยู่ของพระศาสนจักรในการศึกษา “ซึ่งสอนการคิดเชิงวิพากษ์และส่งเสริมการพัฒนาคุณค่าทางศีลธรรมที่มีวุฒิภาวะ [43] • ด้วยความหลงใหลในการศึกษา พระสันตะปาปาทรงเรียกร้องให้สนใจกับปัจจัยพื้นฐานบางประการ •

การศึกษาที่เป็น “กระบวน” (Movement)

32. การศึกษาประกอบด้วยหลากหลาย “กระบวน” ของสำเนียงจังหวะที่สอดคล้องประสานกลมกลืนกัน • ก่อนอื่นใดทั้งหมด การศึกษาเริ่มต้นด้วย “กระบวนหมู่คณะ” (Team Movement) • ทุกคนร่วมมือทำงานตามพรสวรรค์และความรับผิดชอบส่วนตัว ต่างมีส่วนร่วมในการหล่อหลอมอบรมชนรุ่นใหม่และสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม • ในขณะเดียวกัน การศึกษาก็ปลดปล่อย “กระบวนนิเวศ” (Ecological Movement) เพราะการศึกษามีส่วนช่วยในการฟื้นฟูระดับความสมดุลที่แตกต่างกัน ได้แก่ สมดุลภายในของตัวเราเอง ความเป็นเอกภาพกับคนอื่น ๆ สมดุลตามธรรมชาติกับสิ่งสร้างทั้งมวล สมดุลทางจิตวิญญาณกับพระเจ้า • การศึกษายังก่อให้เกิด “กระบวนรวมส่วน” (Inclusive Movement) ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง • การรวมส่วนเข้าด้วยกัน ซึ่ง “เป็นส่วนสำคัญของข่าวดีแห่งการไถ่กู้ให้รอดพ้นของคริสต์ศาสนา” [44] ไม่ได้เป็นเพียงแค่คุณสมบัติหนึ่งของการศึกษา แต่ยังเป็นวิธีที่การศึกษาสามารถชักนำให้ผู้ถูกกีดกันและผู้อ่อนแอ

เพราะบางเข้ามาใกล้ชิดมากขึ้น • โดยผ่านทางสิ่งนี้ การศึกษาจึงทะนุถนอมฟุ่มเฟือย “กระบวนสร้างสันติ” (Peacemaking Movement) ซึ่งสร้างความสมัคสมานกลมเกลียวและสันติ [45] •

พันธสัญญาาระดับโลกเรื่องการศึกษา

33. กระบวนเหล่านี้มาบรรจบกันเพื่อตอบโต้กับภาวะฉุกเฉินทางการศึกษาที่แพร่กระจายอยู่ทั่วไป [46] • โดยส่วนใหญ่แล้ว ภาวะฉุกเฉินดังกล่าวเกิดขึ้นจากการแตกสลายของ “พันธสัญญาทางการศึกษา” ระหว่างสถาบัน ครอบครัวและปัจเจกบุคคล • ความตึงเครียดเหล่านี้ยังสะท้อนถึงวิกฤตด้านความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างคนแต่ละรุ่น และการแตกแยกเป็นเศษเสี้ยวของสังคมซึ่งเห็นได้ชัดยิ่งขึ้นจากสภาพการให้ความสำคัญกับการเงินเฉย • ในบริบทของความเปลี่ยนแปลงแห่งยุคนี้ พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเสนอ “พันธสัญญาาระดับโลกเรื่องการศึกษา” ที่สามารถตอบสนองต่อ “การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงด้านวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นด้านมนุษยวิทยาอีกด้วย โดยสร้างความหมายใหม่ขณะที่ละทิ้งกระบวนทัศน์ดั้งเดิมไปโดยขาดการคัดสรรเลือกเฟ้น” [47] •

34. แนวทางของพันธสัญญาาระดับโลกเรื่องศึกษามีแนวโน้มจะสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่แท้จริง มีชีวิต และเป็นพี่เป็นน้องกัน • ด้วยแนวทางนี้ เราจึงเริ่มดำเนินการตามแผนงานระยะยาวในการหล่อหลอมอบรมผู้คนที่เต็มใจที่ศรัทธาให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชนของพวกเขา • วิธีการสอนที่เป็นรูปธรรมบนพื้นฐานของการเป็นประจักษ์พยาน ความรู้และการเสวนา เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงส่วนตัว สังคมและสิ่งแวดล้อม • ด้วยเหตุนี้เอง “เราจึงจำเป็นต้องมีพันธสัญญาเรื่องการศึกษาในระดับที่กว้างขวางขึ้น ซึ่งสามารถไม่เพียงแต่ให้ความรู้ทางเทคนิค แต่ยังให้สิ่งที่เหนือไปกว่าสิ่งอื่นใดคือสติปัญญาของมนุษย์และจิตวิญญาณ บนพื้นฐานของความยุติธรรม” และความประพฤติเปี่ยมด้วยคุณธรรม “ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง” [48] •

35. ลักษณะที่เป็นรูปธรรมของพันธสัญญาาระดับโลกเรื่องศึกษายังแสดงออกผ่านทางการให้ความร่วมมือด้วยความสมัคสมานกลมเกลียวกัน • สิ่งนี้เกิดขึ้นได้จากจิตสำนึกอย่างลึกซึ้งต่อการมีส่วนร่วมในรูปแบบของ “เวทีที่เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในภารกิจด้านการศึกษา แต่ละคนมาจากสถานการณ์และความรับผิดชอบเฉพาะของตนเอง” [49] • คำเชิญนี้มีคุณค่ายิ่งใหญ่สำหรับครอบครัวทางศาสนาที่มีพระคุณพิเศษด้านการศึกษา ซึ่งได้มอบชีวิตให้กับสถาบันการศึกษาและการฝึกอบรมจำนวนมากมาตลอดหลายยุคหลายสมัยที่ผ่านมา • สถานการณ์อันยากลำบากซึ่งส่งผลกระทบต่อการแสวงหา สามารถเปลี่ยนเป็นโอกาสในการทำงานร่วมกัน แบ่งปันประสบการณ์และเปิดใจยอมรับซึ่งกันและกัน • ด้วยวิธีนี้ เราจะไม่ละสายตาไปจากเป้าหมายร่วมกัน และใช้พลังในทางบวกไปโดยเสียเปล่า ทำให้สามารถ “ปรับความต้องการและความท้าทายของในแต่ละช่วงเวลาและสถานที่” [50] •

การให้การศึกษาแก่วัฒนธรรมความใส่ใจ

36. ความสามารถในการปรับตัวนี้ค้นพบเหตุผลสำคัญของการดำรงอยู่ (*raison d'être*) ในวัฒนธรรมการดูแลเอาใจใส่ • ความสามารถนี้ถือกำเนิดขึ้นภายใน “ครอบครัว” ซึ่งเป็นแกนกลางตามธรรมชาติและโดยพื้นฐานของสังคม ซึ่งเป็นที่ที่เราเรียนรู้การดำเนินชีวิตและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยจิตตารมณ์แห่งความเคารพซึ่งกันและกัน” [51] • ความสัมพันธ์ในครอบครัวขยายไปสู่สถาบันการศึกษา ซึ่งถูกเรียกร้องให้ “ส่งต่อระบบคุณค่า (System of Values) บนพื้นฐานของการเคารพในศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคล ภาษา ชาติพันธุ์ ชุมชน ศาสนาและประชากร ตลอดจนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เกิดขึ้นจากการยอมรับนั้น • การศึกษาเป็นหนึ่งในเสาหลักของสังคมที่มีความยุติธรรมและภราดรภาพมากขึ้น” [52] • วัฒนธรรมดูแลเอาใจใส่นี้กลายเป็นเข็มทิศในระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติในการหล่อหลอมอบรมบุคคลผู้奇特ที่รับฟังอย่างอดทน เสนออย่างสร้างสรรค์ และเข้าใจซึ่งกันและกัน [53] • ด้วยวิธีนี้ เราจึงสามารถสร้าง “สายใยแห่งความสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติที่สามารถพูดภาษาแห่งภราดรภาพได้” [54] •

บทที่ 2

ผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมและตรวจสอบอัตลักษณ์คาทอลิก

37. พันธกิจด้านการศึกษาดำเนินไปภายใต้จิตตารมณ์แห่งความร่วมมือกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ทั้งนักเรียน พ่อแม่ ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบขึ้นเป็นชุมชนการศึกษา [55] • ฝ่ายต่างๆ เหล่านี้และฝ่ายอื่นๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งทำงานส่งเสริมและตรวจสอบแผนงานทางการศึกษาที่ได้รับแรงบันดาลใจจากคำสอนด้านการศึกษาของพระศาสนจักร ดำเนินการตามลำดับในระดับต่างๆ ทั้งในระดับของโรงเรียนเอง ในระดับของการริเริ่มด้วยพระพรพิเศษจากหมู่ประชากรของพระเจ้า ในระดับของการปกครองตามลำดับชั้นของพระศาสนจักร •

ชุมชนโรงเรียนที่ให้ความรู้

สมาชิกของชุมชนโรงเรียน

38. ชุมชนโรงเรียนทั้งหมดมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินแผนงานการศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนให้เกิดผลเพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นพระศาสนจักร (Ecclesiality) และการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนพระศาสนจักร • “ด้วยความจริงที่ว่า สมาชิกทุกคนในชุมชนโรงเรียนมีวิสัยทัศน์แบบคริสต์นี้ร่วมกันใน

วิถีทางของแต่ละคน ทำให้โรงเรียนมีความเป็น ‘คาทอลิก’ หลักการของพระวรสารเช่นนี้ก็กลายมาเป็นบรรทัดฐานของการศึกษา เพราะโรงเรียนมีหลักการเช่นนี้เป็นแรงบันดาลใจจากภายใน และเป็นเป้าหมายสุดท้าย” [57] •

39. ทุกคนมีภาระหน้าที่ต้องสำนึก เคารพและเป็นประจักษ์พยานถึงอัตลักษณ์คาทอลิกของโรงเรียน ซึ่งกำหนดไว้เป็นทางการในแผนงานการศึกษา • สิ่งนี้ยังเป็นความรับผิดชอบของครูอาจารย์ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาอื่น รวมถึงนักเรียนและครอบครัวของพวกเขา • ในช่วงเวลาของการสมัครเข้าเรียน พ่อแม่และนักเรียนต้องได้รับรู้ถึงแผนงานการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก [58] •

40. ชุมชนการศึกษามีหน้าที่ให้ความเคารพต่อชีวิต ศักดิ์ศรีและเสรีภาพของนักเรียนและสมาชิกคนอื่นๆ ของโรงเรียน รวมถึง พัฒนารูปแบบปฏิบัติทั้งหมดที่จำเป็นต่อการสนับสนุนและปกป้องคุ้มครองผู้เยาว์และผู้อ่อนแอที่สุด • อันที่จริงแล้ว ชุมชนการศึกษาเป็นหนึ่งในส่วนประกอบทั้งครบของอัตลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกเพื่อพัฒนาหลักการและคุณค่าของการปกป้องคุ้มครองนักเรียนและสมาชิกอื่นๆ โดยมีบทลงโทษที่เป็นไปตามการล่วงละเมิดและการกระทำผิด และใช้บังคับตามกฎหมายของพระศาสนจักรและกฎหมายบ้านเมืองโดยเคร่งครัด [59] •

นักเรียนและพ่อแม่

41. นักเรียน คือผู้เข้าร่วมในกระบวนการศึกษาด้วยความกระตือรือร้น • เมื่อพวกเขาเติบโตขึ้น พวกเขาจะกลายเป็นตัวหลักในการจัดการศึกษาเพื่อตัวเองมากขึ้น • ดังนั้น นอกจากพวกเขาจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนงานการศึกษาที่นำเสนอโดยครูผู้มีความสามารถทางวิทยาศาสตร์ พวกเขายังต้องได้รับการชี้ทางให้มองข้ามพ้นขอบเขตอันจำกัดของความเป็นจริงของมนุษย์ออกไป [60] • อันที่จริง โรงเรียนคาทอลิกทุกโรงเรียนช่วยให้ “นักเรียนประสบความสำเร็จ [...] โดยอาศัยการบูรณาการวัฒนธรรมเข้ากับความสำเร็จ” [61] • •

42. บุคคลแรกที่ต้องรับผิดชอบต่อการศึกษาคือพ่อแม่ ซึ่งมีสิทธิโดยธรรมชาติและมีภาระหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่บุตรของตน • พวกเขามีสิทธิที่จะเลือกวิธีการและสถาบันที่พวกเขาสามารถเลือกสรรเพื่อให้การศึกษาแบบคาทอลิกแก่บุตรของพวกเขา (เทียบ can. 793 § 1 CIC และ can. 627 § 2 CCEO) • พ่อแม่ยังมีพันธะผูกพันตามภาระหน้าที่ในการจัดการให้บุตรได้รับการศึกษาแบบคาทอลิก •

43. ในประเด็นนี้ โรงเรียนจึงให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่พ่อแม่ในการทำหน้าที่ด้านการศึกษาของพวกเขา (เทียบ can. 796 § 1 CIC and can. 631 § 1 CCEO) • แม้ว่าพ่อแม่จะมีอิสระในการมอบหมาย

ให้โรงเรียนที่พวกเขาเลือกจัดการศึกษาให้แก่บุตรของพวกเขา (เทียบ can. 797 CIC และ can. 627 § 3 CCEO) พระศาสนจักรแนะนำให้สัตบุรุษทุกคนสนับสนุนโรงเรียนคาทอลิก และให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งและบำรุงรักษาโรงเรียนคาทอลิกตามความสามารถของพวกเขา (เทียบ can. 800 § 2 CIC และ can. 631 § 1 CCEO) •

44. พ่อแม่จำเป็นต้องร่วมมือกับครูอย่างใกล้ชิด เข้ามีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับชุมชนการศึกษาและบุตรของตน และร่วมในการประชุมของโรงเรียนและของสมาคม (เทียบ can. 796 § 2 CIC and can. 631 § 1 CCEO) • ด้วยเหตุนี้ พ่อแม่จึงไม่เพียงแต่ปฏิบัติหน้าที่ตามกระแสเรียกด้านการศึกษาของพวกเขาให้สำเร็จลุล่วงไป แต่ยังมีส่วนสนับสนุนการศึกษาด้วยความเชื่อมั่นส่วนตัวในแผนงานการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของโรงเรียนคาทอลิก •

ครูและบุคลากรโรงเรียน

45. ในบรรดาสมาชิกของชุมชนโรงเรียน ครูมีความโดดเด่นเพราะมีหน้าที่ความรับผิดชอบพิเศษด้านการศึกษา • โดยอาศัยทักษะด้านวิธีการสอน และการเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิต ครูจึงทำให้แผนการหล่อหลอมอบรมของโรงเรียนคาทอลิกเป็นจริงได้ (เทียบ can. 145 CIC และ can. 936 §§ 1 และ 2 CCEO) • อันที่จริง ในโรงเรียนคาทอลิกนั้น การให้บริการของครูเป็นกิจวัตรและหน้าที่ด้านพระศาสนจักร •

46. ตามหลักคำสอนของพระศาสนจักร โรงเรียนจึงจำเป็นต้องตีความและกำหนดหลักเกณฑ์ในการสรรหาครู • หลักการนี้ยังใช้กับการสรรหาทั้งหมด รวมถึงบุคลากรด้านการจัดการ • ดังนั้น หน่วยงานบริหารที่เกี่ยวข้องจึงต้องแจ้งแก่ผู้คาดหวังจะได้รับการเลือกสรรถึงอัตลักษณ์คาทอลิกของโรงเรียนและผลลัพธ์ที่ตามมา รวมถึงความรับผิดชอบของพวกเขาในการส่งเสริมอัตลักษณ์นั้น • หากผู้ที่ได้รับเลือกสรรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของโรงเรียนคาทอลิกและการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนพระศาสนจักร โรงเรียนต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็น • การเลิกจ้างอาจเป็นมาตรการหนึ่งด้วยก็ได้ โดยต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ทั้งหมดเป็นกรณีๆ ไป •

47. ในการหล่อหลอมอบรมเด็กและเยาวชน [62] ครูต้องมีความโดดเด่นในหลักคำสอนที่ถูกต้องและมีชีวิตที่มีคุณธรรม (เทียบ can. 803 § 2 CIC และ can. 639 CCEO) • ครูและบุคลากรด้านการจัดการที่ถือเชื่อในคริสต์ศาสนานิกายอื่น ชุมชนของพระศาสนจักรอื่นหรือศาสนาอื่น รวมถึงผู้ไม่ถือเชื่อในศาสนาใด มีภาระหน้าที่ที่ต้องยอมรับและให้ความเคารพต่อคุณลักษณะแบบคาทอลิกของโรงเรียนตั้งแต่วันที่แรกของการเข้าทำงานในโรงเรียน • อย่างไรก็ตาม เราพึงระลึกไว้เสมอว่าการมีกลุ่มครูคาทอลิกที่โดดเด่นย่อม

สามารถรับประกันถึงความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนงานการศึกษาที่พัฒนาโดยสอดคล้องกับ
อัตลักษณ์คาทอลิกของโรงเรียน •

ผู้นำในโรงเรียน

48. บทบาทด้านการศึกษาของครูมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้นำในโรงเรียน • “ผู้นำใน
โรงเรียนเป็นมากกว่าผู้จัดการขององค์กร • พวกเขาเป็นผู้นำด้านการศึกษาที่แท้จริงเมื่อพวกเขาเป็นคน
แรกที่ได้รับหน้าที่ความรับผิดชอบนี้ ซึ่งเป็นพันธกิจของพระศาสนจักรและงานอภิบาล ซึ่งหยั่งรากลึกใน
ความสัมพันธ์กับผู้อภิบาลของพระศาสนจักร” [63] •

49. ตามบรรทัดฐานด้านกฎหมายพระศาสนจักรเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิก ผู้นำในโรงเรียนมีหน้าที่
รับผิดชอบในการให้ความร่วมมือกับชุมชนโรงเรียนทั้งมวลและในการเสวนาอย่างใกล้ชิดกับผู้อภิบาลของ
พระศาสนจักร • ทั้งนี้เพื่อให้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับพันธกิจด้านการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับแผนงาน
การศึกษาอย่างเป็นทางการให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น [64] • โดยแท้จริงแล้ว ทุกการกระทำที่เป็นทางการของ
โรงเรียนต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์คาทอลิกของโรงเรียน ในขณะที่ให้ความเคารพอย่างเต็มที่ต่ออิสรภาพ
ของมโนธรรมของแต่ละคน [65] • หลักการนี้ยังใช้กับหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่ง “เป็นวิธีการที่ชุมชน
โรงเรียนแสดงออกถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์โดยชัดแจ้ง รวมถึงเนื้อหาของการเรียนการสอนและวิธีการ
สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ • เราจะเห็นถึงอัตลักษณ์ด้านวัฒนธรรมและวิธีการสอนของโรงเรียนได้อย่าง
เด่นชัดจากหลักสูตรนี้เอง” [66] •

50. ความรับผิดชอบเพิ่มเติมของผู้นำในโรงเรียนคือการส่งเสริมและการปกป้องความผูกพันกับ
ชุมชนคาทอลิก ซึ่งเกิดขึ้นได้โดยอาศัยความเป็นหนึ่งเดียวกับฐานันดรต่างๆ ของพระศาสนจักร • แท้จริง
แล้ว “ลักษณะทางพระศาสนจักรของโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งจารึกอยู่ในใจกลางที่สุดของอัตลักษณ์ในฐานะของ
โรงเรียนเป็นเหตุผลของ ‘การเชื่อมโยงทางสถาบันที่โรงเรียนมีต่อฐานันดรต่างๆ ของพระศาสนจักร ซึ่ง
รับประกันว่าการสอนและการจัดการศึกษามีพื้นฐานมาจากหลักการของความเชื่อคาทอลิก และได้รับการ
เผยแผ่โดยครูตามหลักคำสอนที่ถูกต้องและชีวิตที่มีคุณธรรม” (เทียบ can. 803 CIC; can. 632 และ 639
CCEO) [67] •

51. ดังนั้น ผู้นำในโรงเรียนจึงมีสิทธิและหน้าที่เข้าไปแทรกแซงด้วยวิธีการที่เหมาะสม จำเป็นและ
เพียงพอเสมอ เมื่อครูหรือนักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยบทบัญญัติทั่วไป และบทบัญญัติ
โดยเฉพาะและเหมาะสมของโรงเรียนคาทอลิก •

พระพรพิเศษด้านการศึกษาในพระศาสนจักร

การแสดงออกทางสถาบันของพระพรพิเศษ

52. ในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร สภาพความเป็นจริงที่แตกต่างหลากหลายได้สนับสนุนให้จัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกขึ้น • โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถาบันนักบวชและชุมชนของผู้เผยแผ่ธรรมต่างๆ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากผู้ก่อตั้ง บรรดานักบวชได้ก่อตั้งโรงเรียนคาทอลิกและยังคงปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในการศึกษา •

53. เมื่อเร็วๆ นี้ โดยอาศัยพระพรพรทานศักดิ์สิทธิ์กร รวมถึงบรรดาฆราวาส ทั้งโดยส่วนตัวและการรวมกลุ่มเป็นสมาคม ไม่ว่าจะเป็นส่วนตัว (เทียบ can. 321-329 CIC และ can. 573 § 2 CCEO) หรือโดยส่วนรวม (เทียบ can. 312-320 CIC และ can. 573-583 CCEO) ได้ริเริ่มและบริหารจัดการโรงเรียนคาทอลิก • นอกจากนี้ยังมีสถาบันโรงเรียนที่จัดตั้งและบริหารจัดการร่วมกันโดยฆราวาส นักบวชและพระสงฆ์ • พระจิตของพระเจ้าไม่เคยหยุดที่จะประทานพระพรต่างๆ แก่พระศาสนจักรและตั้งใจให้เกิดกระแสเรียกกับประชากรของพระเจ้าในการเผยแผ่ธรรมด้วยการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน •

นิยามของโรงเรียน “คาทอลิก”

54. การเผยแผ่ธรรมของฆราวาส นักบวชและพระสงฆ์ในโรงเรียนเป็นการเผยแผ่ธรรมของพระศาสนจักรอย่างแท้จริง • การดำเนินการของโรงเรียนเป็นบริการที่ต้องมีความซื่อสัตย์และเป็นหนึ่งเดียวกับพระศาสนจักรเพื่อให้เห็นชัดเจนถึงความเป็น “คาทอลิก” ของโรงเรียนในทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียนจนถึงผู้นำในโรงเรียนและครู •

55. ความซื่อสัตย์และความเป็นหนึ่งเดียวกับพระศาสนจักรมีอยู่โดยพฤตินัยเมื่อโรงเรียนอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของนิติบุคคลสาธารณะ ตัวอย่างเช่นในกรณีของสถาบันของนักบวช เพราะฉะนั้นโดยทางกฎหมายนั่นเอง โรงเรียนจึงถือเป็น “โรงเรียนคาทอลิก” (เทียบ can. 803 § 1 CIC) •

56. เมื่อโรงเรียนอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของฆราวาสเป็นการส่วนตัวหรือโดยสมาคมเอกชนของฆราวาส การจะถูกกำหนดให้เป็น “โรงเรียนคาทอลิก” โรงเรียนจะต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของพระศาสนจักร นั่นคือ ผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้แก่ พระสังฆราชในสังฆมณฑล/เขตปกครอง (Eparchy) ประธานพระสังฆราช (Patriarch) อัครสังฆราชชั้นผู้ใหญ่ (Major Archbishop) และพระสังฆราชมหานคร (Metropolitan) ของพระศาสนจักรในมหานคร หรือโดยสันตะสำนัก (Holy See) (เทียบ can. 803 § 1;3 CIC)

และ can. 632 CCEO) • การเผยแพร่ศาสนาโดยฆราวาสในทุกกรณีต้องปฏิบัติโดยสอดคล้องเป็นหนึ่งในเดียวกับพระศาสนจักรเสมอ โดยต้องแสดงให้เห็นเด่นชัดถึงสายสัมพันธ์แห่งการประกาศยืนยันความเชื่อ ศีลศักดิ์สิทธิ์ และการปกครองของพระศาสนจักร (เทียบ can. 205 CIC และ can. 8 CCEO) • ดังนั้น การเผยแพร่ธรรมด้านการศึกษาก็ได้รับแรงบันดาลใจแบบคริสตในทุกระณจึงจำเป็นต้องได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานที่มีอำนาจของพระศาสนจักร • ด้วยวิธีนี้ สัตบุรุษจึงได้รับการรับประกันว่า โรงเรียนที่พวกเขาเลือกจะจัดการศึกษาแบบคาทอลิก (เทียบ canons 794 § 2; 800 § 2 CIC และ canons 628 § 2; 631 § 1 CCEO) • ในประเด็นนี้ canon 803 § 3 CIC และ canon 632 CCEO ยังระบุว่า ไม่มีสถาบันใด แม้จะเป็นคาทอลิกจริงๆ จะประกาศตนเป็น “โรงเรียนคาทอลิก” โดยไม่ได้รับความยินยอมจากหน่วยงานที่มีอำนาจของพระศาสนจักร • นอกจากนี้ canon 216 CIC และ canon 19 CCEO ยังเตือนเราว่า ไม่มีการริเริ่มใดที่จะอ้างสถานะความเป็น “คาทอลิก” ได้ หากไม่ได้รับความยินยอมจากหน่วยงานที่มีอำนาจของพระศาสนจักร •

57. เราควรเข้าใจเกี่ยวกับการเผยแพร่ธรรมด้านการศึกษาในแง่ที่ว่า นอกจากโรงเรียนจะได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการในฐานะที่เป็นคาทอลิก โรงเรียนไม่อาจนำเสนอตัวเองเช่นนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงขั้นตอนของการรับรองอย่างเป็นทางการที่บัญญัติไว้ใน canon 803 CIC และ canon 632 CCEO • สิ่งนี้จะเป็นอุปสรรคในการตรวจสอบให้การดำเนินการของโรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง • ดังนั้น พระสังฆราชของสังฆมณฑลหรือเขตปกครองมีหน้าที่ดำเนินการริเริ่มดังกล่าว และในกรณีของสถาบันคาทอลิกโดยพฤตินัย และจะต้องเชิญให้สมัครเพื่อขอการรับรอง ตัวอย่างเช่น การแสดงให้เห็นโดยทั่วไปถึงความเป็นหนึ่งเดียวกับพระศาสนจักร •

58. ในกรณีของการใช้คำว่า “คาทอลิก” โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สำคัญผิดว่าโรงเรียนเป็นหนึ่งในเดียวกับพระศาสนจักร ถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบของพระสังฆราชของสังฆมณฑลหรือเขตปกครองที่จะไต่สวนกับผู้บริหารและผู้นำของโรงเรียน และหลังจากการตรวจสอบในแต่ละกรณีแล้ว จึงระบุเป็นลายลักษณ์อักษร และหากพิจารณาว่าเหมาะสม ให้เปิดเผยต่อสาธารณชนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตือนบรรดาสัตบุรุษว่าโรงเรียนนี้ไม่ใช่โรงเรียนคาทอลิกที่พระศาสนจักรให้การยอมรับและแนะนำ •

บริการของหน่วยงานของพระศาสนจักร

พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครอง

59. พระสังฆราชของสังฆมณฑลหรือเขตปกครอง มีบทบาทสำคัญในการไตร่ตรองแยกแยะเกี่ยวกับอัตลักษณ์ “คาทอลิก” ของโรงเรียน • ตามพระดำรัสของพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

พระสังฆราชเป็นบิดาและผู้อภิบาลของพระศาสนจักรแห่งหนึ่งแห่งใดอย่างครบครัน • พระสังฆราชมีหน้าที่ไต่ตรองแยกแยะและเคารพต่อพระคุณพิเศษของแต่ละคน อีกทั้ง ส่งเสริมและประสานงานระหว่างพวกเขา [68] • ความสามารถในการจัดระเบียบของพระคุณพิเศษอันหลากหลายในพระศาสนจักรแห่งใดแห่งหนึ่งจะแปลเป็นการกระทำเฉพาะบางอย่างจากหลายๆ อย่าง •

ก) การดำเนินการที่จำเป็นในการไต่ตรองแยกแยะและรับรองสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยฆราวาสอยู่ในดุลยพินิจของพระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครอง (เทียบ can. 803 § 1; 3 CIC และ can. 632 CCEO) •

ข) พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครอง Eparchy มีหน้าที่ในการไต่ตรองแยกแยะและพิจารณาให้การรับรองพระคุณพิเศษของคณะเผยแผ่ธรรมดานักการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งนิติบุคคลสาธารณะตามสิทธิของสังฆมณฑลหรือเขตปกครอง (เทียบ can. 312 § 1, 3°; 313; 579; 634 § 1 CIC และ can. 575 § 1, 1°; 573 § 1; 423; 435; 506; 556 และ 566 CCEO) โดยที่โรงเรียนที่บริหารจัดการโดยคณะเผยแผ่ธรรมดังก่อตั้งเป็น “โรงเรียนคาทอลิก” ตามที่กฎหมายกำหนด (เทียบ can. 803 § 1 CIC) •

ค) การจัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกโดยสถาบันของนักบวชหรือคณะเผยแผ่ธรรมต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากพระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครอง ประธานพระสังฆราช/หรือผู้ได้รับสิทธิของพระสันตะปาปา (เทียบ can. 801 CIC และ canons 437 § 2; 509 § 2; 556; 566 CCEO) • นิติบุคคลสาธารณะอื่นที่ต้องการจัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกก็จำเป็นต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรเช่นเดียวกัน •

ง) พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองมีสิทธิและหน้าที่ในการกำกับดูแลให้ทุกคนปฏิบัติตามบทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิก

จ) พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองมีสิทธิและหน้าที่ในการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดองค์กรโดยทั่วไปของโรงเรียนคาทอลิกในสังฆมณฑลหรือเขตปกครองของท่าน • หลักเกณฑ์ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากหลักคำสอนและธรรมเนียมของพระศาสนจักรเหล่านี้ ต้องเคารพต่ออำนาจปกครองตนเองในแง่ทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน และยังใช้ได้กับโรงเรียนที่อยู่ใต้การควบคุมของนิติบุคคลสาธารณะ และเหนือสิ่งอื่นใดโดยคณะนักบวชอีกด้วย หรือเมื่อโรงเรียนดังกล่าวอยู่ภายใต้การบริหารงานของฆราวาส (เทียบ can. 806 § 1 CIC และ can. 638 § 1 CCEO) • ในกฎเกณฑ์เหล่านี้ พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองอาจบัญญัติให้กฎระเบียบหรือหลักสูตรของโรงเรียนคาทอลิกต้องได้รับการอนุมัติจากท่าน โดยคำนึงถึงบทบัญญัติของกฎหมายบ้านเมือง [69] • หากพระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองได้สืบสวน

จนแน่ใจว่าโรงเรียนได้ฝ่าฝืนต่อหลักคำสอนหรือธรรมเนียมของพระศาสนจักร ท่านต้องเรียกร้องให้ผู้บริหารโรงเรียน เช่น อธิการของคณะนักบวชซึ่งดำเนินงานโรงเรียน หรือคณะผู้บริหารโรงเรียนเองให้ดำเนินการแก้ไขการกระทำผิดดังกล่าว • หากคำเตือนต่ออธิการของคณะนักบวชไม่ได้ผล พระสังฆราชอาจพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ของท่านเอง (เทียบ can. 683 § 2 CIC และ can. 415 § 4 CCEO) •

ฉ) พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองมีสิทธิและหน้าที่ในการเยี่ยมโรงเรียนคาทอลิกทั้งหมดในสังฆมณฑล/เขตปกครองของท่าน รวมถึง โรงเรียนที่จัดตั้งและบริหารงานโดยสถาบันนักบวชและชุมนุมของผู้เผยแผ่ธรรมหรือสมาคมสาธารณะหรือส่วนบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นสิทธิของสังฆมณฑล/เขตปกครอง ประธานพระสังฆราช หรือสันตะสำนัก (เทียบ can. 806 § 1 CIC และ can. 638 § 1 CCEO) • พระสังฆราชต้องเยี่ยมโรงเรียนอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีหรือ ถ้าท่านไม่อาจไปเยี่ยมได้ด้วยตนเอง ท่านอาจมอบหมายให้ผู้ช่วยพระสังฆราช หรือผู้ช่วย หรือหัวหน้าพระสงฆ์ทั่วไป (Vicar general) หรือหัวหน้าพระสงฆ์ในเขตปกครอง (Episcopal vicar)/ผู้ช่วยพระสังฆราช (Protosyncellus) หรือหัวหน้าพระสงฆ์ (Syncellus) หรือพระสงฆ์ท่านอื่น (เทียบ can. 396 § 1 CIC และ can. 205 § 1 CCEO) • ขอแนะนำให้ผู้ได้รับมอบหมายให้ไปเยี่ยมพาทั้งพระสงฆ์และฆราวาสซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริงในด้านต่างๆ ของการศึกษาคาทอลิกร่วมคณะไปด้วย • การเยี่ยมควรคำนึงถึงด้านต่างๆ ทั้ง {1} คุณภาพของหลักสูตรเพื่อให้ “การสอนตามหลักสูตรนั้นอย่างน้อยก็มีความโดดเด่นทางวิชาการเหมือนกับโรงเรียนอื่นๆ ในพื้นที่เดียวกัน (can. 806 § 2 CIC); {2} ความเป็นพระศาสนจักรของโรงเรียนซึ่งแสดงออกให้เห็นประจักษ์ในความเป็นหนึ่งเดียวกับพระศาสนจักรที่เฉพาะเจาะจงและที่เป็นสากล; {3} งานอภิบาลของโรงเรียนและความสัมพันธ์กับวัดในท้องถิ่น; {4} ความสอดคล้องของแผนงานการศึกษา กับหลักคำสอนและธรรมเนียมของพระศาสนจักร; {5} การบริหารทรัพย์สินทางโลกของโรงเรียน (เทียบ canons 305; 323; 325; 1276 § 1 CIC และ canons 577 and 1022 § 1 CCEO) • การเยี่ยมสามารถแบ่งออกได้เป็นสามช่วงได้แก่ ช่วงการเตรียมการ ซึ่งผู้เยี่ยมจะขอให้โรงเรียนจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ช่วงหลังการเยี่ยมอย่างเป็นทางการ ซึ่งผู้เยี่ยมจะบันทึกในรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาที่พบจากการเยี่ยม และเสนอข้อกำหนดหรือคำแนะนำต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ของเขา และช่วงที่สาม ซึ่งโรงเรียนจะปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือคำแนะนำตามรายงานของผู้เยี่ยม •

ช) พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองมีสิทธิและหน้าที่ในการดูแลโรงเรียนคาทอลิกทั้งหมดในสังฆมณฑล/เขตปกครองของท่าน รวมถึงโรงเรียนที่จัดตั้งและบริหารงานโดยสถาบันนักบวชและชุมนุมของผู้เผยแผ่ธรรมหรือสมาคมสาธารณะหรือส่วนบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นสิทธิของสังฆมณฑล/เขตปกครอง ประธานพระสังฆราช หรือสันตะสำนัก (เทียบ can. 806 § 1 CIC และ 638 § 1 CCEO) • ถึงแม้ว่าสถานภาพพิเศษของพระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองในการใช้สิทธิเพื่อเฝ้าระวังในระหว่างการ

เยี่ยมตามธรรมวินัย ท่านสามารถแทรกแซงได้ทุกเมื่อที่เห็นสมควร และท่านต้องกระทำเช่นนั้นเมื่อสถานการณ์ใดๆ จะส่งผลกระทบเสียหายอย่างรุนแรงต่ออัตลักษณ์คาทอลิกของโรงเรียนในสังฆมณฑล/เขตปกครองของท่าน • หากพระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครอง ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่องานอภิบาลในสังฆมณฑล/เขตปกครองของท่าน ได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่โรงเรียนสังกัดอยู่กับนิติบุคคลสาธารณะตามสิทธิของสันตะสำนัก/ประธานพระสังฆราชได้ดำเนินการโดยขัดแย้งต่อหลักคำสอน ศีลธรรมหรือกฎหมายของพระศาสนจักร ท่านต้องแจ้งให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงาน (Moderator) เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขข้อขัดแย้งดังกล่าว [70] • หากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบไม่ดำเนินการดังกล่าว พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองอาจอุทธรณ์ต่อสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก บทบัญญัติข้อนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อการกระทำของท่านในการดำเนินมาตรการโดยตรงในกรณีที่ย่ำแย่และเร่งด่วนที่สุด •

ซ) พระสังฆราชในท้องถิ่นมีสิทธิในการแต่งตั้งหรืออย่างน้อยในการอนุมัติครูคำสอน (Teachers of religion) ในสังฆมณฑล/เขตปกครองของท่าน และในทำนองเดียวกัน หากมีเหตุผลจำเป็นทางด้านศาสนาหรือศีลธรรม สามารถถอดถอนหรือเรียกร้องให้ถอดถอนครูออกจากตำแหน่งได้ (เทียบ can. 805 CIC และ can. 636 § 2 CCEO) •

ฌ) เนื่องจากครูทุกคนมีส่วนร่วมในพันธกิจของพระศาสนจักร พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองยังอาจถอดถอนครูในกรณีที่โรงเรียนคาทอลิกดำเนินการโดยสังฆมณฑลหรือเขตปกครองเอง • ในกรณีอื่น ท่านอาจถอดถอนครูที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการแต่งตั้งครูท่านนั้น • พระสังฆราชต้องชี้แจงถึงเหตุผลและแสดงถึงหลักฐานที่ชัดเจนของการถอดถอนที่สมเหตุสมผล (เทียบ canons 50; 51 CIC และ canons 1517 § 1; 1519 § 2 CCEO) และต้องเคารพสิทธิในการป้องกันตัวโดยให้อาสาครูในการปกป้องตนเองโดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎหมายพระศาสนจักร (เทียบ can. 1483 CIC และ can. 1141 CCEO) • พระสังฆราชของสังฆมณฑล/เขตปกครองต้องแสดงให้เห็นในคำวินิจฉัยของท่านว่าไม่มีวิธีการอื่นใดที่เพียงพอ จำเป็นและเหมาะสมเพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องไปเพื่อรับใช้ตามพันธกิจของพระศาสนจักรในโรงเรียน •

เขตอภิบาลและพระสงฆ์ประจำเขตอภิบาล

60. ในระดับของพระศาสนจักรแห่งใดแห่งหนึ่ง โรงเรียนคาทอลิกมักอยู่ภายใต้การบริหารงานโดยตรงของสังฆมณฑล/เขตปกครองหรือวัดในท้องถิ่นในฐานะของนิติบุคคลสาธารณะ โดยมีพระสงฆ์ในท้องถิ่นเป็นตัวแทน • ในกรณีนี้ อำนาจบังคับบัญชาของพระศาสนจักรไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังโรงเรียนคาทอลิกเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดตั้งและการบังคับบัญชาอีกด้วย •

การเสวนาระหว่างพระสังฆราช นักบวชชาย หญิงและฆราวาส

61. นอกเหนือจากแง่มุมทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว ในฐานะของผู้อภิบาลในพระศาสนจักรส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง พระสังฆราชของสังฆมณฑล(เขตปกครอง) ควรเข้าร่วมในการเสวนากับทุกคนที่ร่วมมือกันในพื้นที่งานด้านการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก • ด้วยเหตุนี้ สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 จึงแนะนำว่า “พระสังฆราชและอธิการ/อธิการินีของคณะนักบวชควรได้ประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้เผยแพร่ธรรมในอาณาบริเวณของตนตามเวลาที่กำหนดและบ่อยครั้งตามที่เห็นสมควร [71] • “การเสวนาอย่างต่อเนื่องระหว่างอธิการ/อธิการินีของสถาบันของนักบวชหรือคณะเผยแพร่ธรรมกับพระสังฆราชมีคุณค่ามากที่สุดเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จำเป็นต่อการร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของงานอภิบาล • เนื่องมาจากการติดต่อในลักษณะนี้เป็นประจำ อธิการและอธิการินีสามารถให้ข้อมูลกับพระสังฆราชเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเผยแพร่ธรรมที่พวกเขา กำลังวางแผนปฏิบัติงานในสังฆมณฑล(เขตปกครอง) เพื่อที่จะได้ตกลงถึงการเตรียมการในทางปฏิบัติที่จำเป็น [72] •

62. การแลกเปลี่ยนและการสนทนาด้วยความไว้วางใจระหว่างกันสามารถแก้ไขปัญหามากมายได้ โดยที่พระสังฆราชไม่ต้องเข้าไปแทรกแซงอย่างเป็นทางการ • ในพระศาสนจักรส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง พระสังฆราชของสังฆมณฑล ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเป็นประจำกับคนอื่น ๆ ทุกคนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิก เช่น ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานของนิติบุคคลสาธารณะหรือฆราวาสซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลโรงเรียนคาทอลิกของตนในฐานะของผู้เผยแพร่ธรรม • ในทำนองเดียวกัน พระสังฆราชมีหน้าที่ดูแลให้การเสวนากับโรงเรียนทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้นำโรงเรียน ครู และนักเรียน •

สภาพระสังฆราช สมัชชา(ซินอด) ของพระสังฆราช และสภาฐานันดร

63. สภาพระสังฆราช สมัชชา(ซินอด) ของพระสังฆราช และสภาฐานันดร มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิก และโดยทั่วไป เกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาด้านศาสนา • หากกล่าวโดยเฉพาะเจาะจง สภาพระสังฆราช สมัชชา(ซินอด) ของพระสังฆราช และสภาฐานันดรมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดบรรทัดฐานทั่วไปในเรื่องนี้ (เทียบ can. 804 § 1 CIC) • สภาพระสังฆราชต่าง ๆ ได้รับคำแนะนำเป็นพิเศษให้นำไปใช้ในบริบทของแต่ละท้องถิ่นโดยอาศัยบทบัญญัติทั่วไป [73] หลักการของการส่งเสริมและตรวจสอบอัตลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกได้แสดงไว้ในเงื่อนไข

ทั่วไปของคำแนะนำนี้ • นอกจากนี้ เราจำเป็นต้องบังคับใช้บรรทัดฐานตามกฎหมายพระศาสนจักรตามระบบกฎหมายของรัฐที่เกี่ยวข้อง •

64. สภาพระสังฆราช สมัชชา(ซินอด) ของพระสังฆราชและสภาฐานันดรซึ่งรับผิดชอบโรงเรียนคาทอลิกต้องคำนึงถึงการวางแผนด้านการศึกษาในอาณาเขตของพวกเขา เพื่อจัดเตรียมให้มีทั้งการอนุรักษ์และการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้า • นอกจากนี้ สภาพระสังฆราช สมัชชา(ซินอด) ของพระสังฆราชและสภาฐานันดรต้องพยายามส่งเสริมให้สังฆมณฑล/เขตปกครองให้การสนับสนุนทางการเงินแก่พระศาสนจักรท้องถิ่นที่ต้องการบำรุงรักษาและการพัฒนาโรงเรียนคาทอลิก • สภาพระสังฆราช สมัชชาซินอดของพระสังฆราชและสภาฐานันดรยังอาจจัดตั้งเงินกองทุนร่วมกันขึ้นอีกด้วย • ด้วยเหตุนี้เอง สภาพระสังฆราช สมัชชา(ซินอด) ของพระสังฆราชและสภาฐานันดรจึงควรจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อโรงเรียนและการศึกษา โดยได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการของผู้เชี่ยวชาญ •

สันตะสำนัก

65. สันตะสำนักมีหน้าที่ความรับผิดชอบลำดับรองในการกำกับดูแลโรงเรียนคาทอลิก • โดยทั่วไป พระสันตะปาปาทรงมอบหมายภารกิจให้สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก “พยายามทุกวิถีทางให้เห็นว่าหลักการพื้นฐานของการศึกษาคาทอลิกตามที่กำหนดโดยหน่วยงานปกครองของพระศาสนจักรจะได้รับการค้นคว้าอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งได้รับการสนับสนุนและเป็นที่รับรู้ของประชากรของพระเจ้า” [74] • สมณกระทรวงนี้ได้จัดพิมพ์เอกสารจำนวนมากโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แนวทางแก่โรงเรียนคาทอลิกในการปฏิบัติพันธกิจของโรงเรียนเหล่านี้ให้สำเร็จลุล่วงไป [75] •

66. นอกจากนี้ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก “ยังได้กำหนดบรรทัดฐานในการปกครองโรงเรียนคาทอลิก • โดยให้แจ้งถึงบรรทัดฐานนี้แก่พระสังฆราชของสังฆมณฑล เพื่อในกรณีที่เป็นไปได้ การจัดตั้งและการสนับสนุนโรงเรียนคาทอลิกสามารถดำเนินการได้ด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มที่ และในการดำเนินงานที่เหมาะสมในโรงเรียนคาทอลิกทุกแห่งสามารถนำการสอนคำสอนและการดูแลอภิบาลไปสู่นักเรียนที่เป็นคริสตชน” [76] • อำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิกในลักษณะรวมถึงการใช้อำนาจด้วยความเป็นกลางสูงสุดต่อโรงเรียนในนามของพระสันตะปาปา • สิ่งนี้แสดงให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อสมณกระทรวงดำเนินการตรวจสอบการร้องเรียนและการร้องขอไปยังสันตะสำนัก [77] • นอกจากนี้ สมณกระทรวงยังทำการตรวจสอบคำร้องที่เสนอตามบรรทัดฐานของกฎหมายเพื่อเรียกร้องสิทธิและผลประโยชน์ที่ขอบด้วยกฎหมาย (เทียบ can. 1732-1739 CIC และ can. 996-1006 CCEO) • อำนาจตามกฎหมายนี้ยังเห็นได้เมื่อสมณกระทรวงใช้อำนาจโดยตรงต่อโรงเรียนรายใดรายหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นเป็นการเฉพาะเมื่อโรงเรียนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนิติบุคคลสาธารณะตามสิทธิของพระสันตะปาปา •

บทที่ 3

แง่มุมที่สำคัญบางประการ

67. สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกตั้งข้อสังเกตว่าบ่อยครั้งมากที่การยื่นคำร้องมักจะมี ความขัดแย้งกันของแนวความคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์คาทอลิกของสถาบันการศึกษา • สิ่งนี้มักเกิดขึ้นจากการตีความคำว่า “คาทอลิก” ซึ่งอาจไม่ได้ตีความถูกต้องเสมอไป และการขาดความชัดเจนเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมายและข้อกฎหมาย •

การตีความคำว่า “คาทอลิก” ที่ไม่สอดคล้องกัน

68. ปัญหาพื้นฐานอยู่ที่การใช้คำว่า “คาทอลิก” อย่างเป็นรูปธรรม เพราะเป็นคำที่ซับซ้อนซึ่งไม่สามารถอธิบายได้ง่ายๆ โดยใช้เพียงแต่เกณฑ์ทางกฎหมาย ธรรมเนียมปฏิบัติและหลักคำสอนเท่านั้น • สาเหตุของความตึงเครียดนี้ส่วนใหญ่ในแง่หนึ่งเป็นผลมาจากการลดทอนหรือการตีความอย่างเป็นทางการเท่านั้น และในอีกแง่หนึ่งมาจากความเข้าใจที่คลุมเครือหรือคับแคบเกี่ยวกับอัตลักษณ์คาทอลิก •

มุมมองการลดทอน

69. พระพรพิเศษเฉพาะที่ช่วยให้อัตลักษณ์คาทอลิกดำรงอยู่ได้ย่อมไม่ใช่เหตุผลที่สนับสนุนให้ตีความแบบลดทอนต่อความเป็นคาทอลิก โดยตัดหลักการ มิติและข้อกำหนดที่สำคัญของความเชื่อคาทอลิกออกไปทั้งโดยเปิดเผยและโดยพฤตินัย • ยิ่งไปกว่านั้น ความเป็นคาทอลิกไม่ใช่คุณสมบัติเฉพาะของบรรยากาศแบบใดแบบหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น พิธีกรรม โอกาสทางจิตวิญญาณหรือทางสังคม หรือหน้าที่ของจิตตานุภาพ ครูคำสอนหรือครูใหญ่ของโรงเรียน • สิ่งนี้จะขัดแย้งกับความรับผิดชอบของชุมชนโรงเรียนโดยรวมและของสมาชิกแต่ละคน [78] • นอกนั้น ด้วยการเน้นย้ำถึงความรับผิดชอบนี้ เราไม่ได้ตั้งใจจะนำเสนอ “สังคมเสมอภาคอย่างสมบูรณ์แบบ” หรือความสมบูรณ์แบบทางศีลธรรมหรือการรักษาภาวะเปื้อน ซึ่งยากจะตัดสินได้ •

มุมมองที่เป็นทางการหรือลักษณะพิเศษ

70. ตามการตีความอย่างเป็นทางการ อัตลักษณ์คาทอลิกแสดงออกผ่านทาง “กฤษฎีกา” ที่กำหนดโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ของพระศาสนจักร ซึ่งมอบอำนาจทางกฎหมาย รับรองทรัพย์สินและธรรมาภิบาลตาม

บทบัญญัติของกฎหมายพระศาสนจักร รวมถึงให้โอกาสที่จะมีสถานะตามกฎหมายบ้านเมืองในรัฐที่สถาบันนั้นจัดตั้งขึ้น • อัครลักษณะนี้ได้รับการรับรองโดยทางการควบคุมและการรับรองของผู้มีอำนาจหน้าที่ของพระศาสนจักร โดยมีโอกาสที่จะอุทธรณ์ต่อสันตะสำนักในกรณีที่มีความขัดแย้งขึ้น •

71. นอกเหนือจากคำนิยามตามลักษณะทางกฎหมายโดยเฉพาะแล้ว ยังมีคำนิยามอื่นๆ ตามสิ่งที่มีความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดหมด ได้แก่ “จิตตารมณ์คาทอลิก” “แรงบันดาลใจแบบคริสต์” หรือ การบรรลุถึง “พระพรพิเศษ” (Charismatic fulfilment) ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ให้คำจำกัดความไว้ไม่ดี แทบจะไม่ใช่รูปธรรม และในความเป็นจริงยังตรวจสอบยืนยันได้ยากอีกด้วย • ตามการตีความเหล่านี้ ทั้งการบังคับใช้บรรทัดฐานตามกฎหมายพระศาสนจักรและการรับรองอำนาจบังคับบัญชาตามลำดับชั้นนั้น เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น • หากเป็นเช่นนั้นแล้ว สิ่งนี้จึงเป็นเพียงคุณค่าในเชิง “สัญลักษณ์” และจึงแทบจะไม่มีประสิทธิภาพใดๆ • บางครั้ง ในกรณีของการจัดตั้งสถาบันการศึกษา และ/หรือการกำกับดูแลโดยคณะนักบวช สถาบันของคณะนักบวช คณะเผยแผ่ธรรมหรือกลุ่มที่ได้รับพระพรพิเศษ เราอาจเห็นความไม่สอดคล้องระหว่างพระพรพิเศษกับการเป็นส่วนหนึ่งของพระศาสนจักร • ในบางสถานการณ์ เราอาจพยายามหลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์ว่า “คาทอลิก” และเลือกใช้คำศัพท์ทางกฎหมายอื่นแทน •

มุมมองอย่างแคบ

72. อีกเหตุผลหนึ่งของการตีความที่ขัดแย้งกันจะเห็นได้จากรูปแบบของโรงเรียนคาทอลิกในความหมายอย่าง “แคบ” • ในโรงเรียนเหล่านี้ ไม่มีที่ว่างสำหรับผู้ที่ไม่ใช่คาทอลิก “เต็มตัว” • แนวทางนี้ขัดแย้งกับวิสัยทัศน์การเป็นโรงเรียนคาทอลิกที่ “เปิดกว้าง” ที่ตั้งใจจะนำไปใช้กับบรรยากาศทางการศึกษาในรูปแบบของ “พระศาสนจักรที่ก้าวออกไป” [79] ในการเสวนากับทุกคน • เราต้องไม่สูญเสียแรงผลักดันในการเผยแผ่ธรรมด้วยการกักขังตัวเองอยู่แต่ในเกาะ และในขณะเดียวกัน เราต้องกล้าที่จะเป็นประจักษ์พยานถึง “วัฒนธรรม” คาทอลิก นั่นคือ ความเป็นสากล และการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่ออัครลักษณะคาทอลิกของเราเอง •

ความชัดเจนของอำนาจหน้าที่และกฎหมาย

73. บางครั้ง การขาดความชัดเจนระหว่างอำนาจหน้าที่และกฎหมายอาจก่อให้เกิดสถานการณ์วิกฤตเกี่ยวกับอัครลักษณะคาทอลิก • ในกรณีเหล่านี้ ความจำเป็นลำดับแรกสุดคือการรักษาความสอดคล้องระหว่างอำนาจหน้าที่ต่างๆ ตามหลักการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น • หลักการนี้มีพื้นฐานอยู่บนความรับผิดชอบของเราแต่ละคนต่อหน้าพระพักตร์พระเจ้า และการแยกแยะระหว่างความหลากหลายกับความสอดคล้องกันของอำนาจหน้าที่ต่างๆ • ความรับผิดชอบของทุกคนยังได้รับการสนับสนุนจากเครื่องมืออัน

เหมาะสมซึ่งช่วยให้เราเป็นผู้สนับสนุนหลักในแผนงานการศึกษาโดยอาศัยการประเมินตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อนั้นกับ “ผู้เชี่ยวชาญภายนอก” • เครื่องมือเหล่านี้ยังช่วยให้เราสร้าง มีส่วนร่วม และส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันในพระศาสนจักร รวมถึงรูปแบบต่างๆ ของสมาคมและองค์กรในระดับ ภูมิภาค ระดับชาติและระดับนานาชาติที่สามารถสร้างชุมชนในขอบเขตของการศึกษาคาทอลิก • นอกนั้น ผู้นำทั้งหลายต้องไม่ขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือด้วยความสงบเรียบร้อยอันจะเป็นประโยชน์ต่อพันธกิจด้านการศึกษา • ความถนัดในการเสวนาและการแบ่งปันความคิด ความรู้สึกระหว่างกันมีส่วนช่วยให้บรรลุเป้าหมายนี้ได้อย่างไม่ต้องสงสัย •

74. บทบัญญัติของกฎหมายพระศาสนจักรมีบทบาทสำคัญในการสร้างความชัดเจนที่จำเป็น • แต่บางครั้ง บทบัญญัติเหล่านี้อาจไม่ทันยุคทันสมัย ไม่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงอำนาจหน้าที่หรือระเบียบวิธีปฏิบัติแบบใหม่ บทบัญญัติเหล่านี้ถูกออกแบบมาเพื่อควบคุมสถานการณ์ทั่วไปอย่างเข้มงวด โดยไม่เปิดช่องให้ใช้ดุลยพินิจหรือหาทางออกที่เป็นไปได้ซึ่งสามารถกระทำได้ในระดับท้องถิ่นเท่านั้น •

75. ปัญหาทางด้านกฎหมายและอำนาจหน้าที่ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาคาทอลิกอาจเกิดขึ้นได้จากกรอบด้านอำนาจควบคุมที่ซ้ำซ้อนกันของกฎหมายพระศาสนจักรและกฎหมายบ้านเมือง • เนื่องจากจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นไปได้ที่รัฐอาจบังคับให้สถาบันคาทอลิกต้องดำเนินการในลักษณะที่เป็นสาธารณะ และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งทำให้เกิดข้อสงสัยในความน่าเชื่อถือด้านหลักความเชื่อและธรรมเนียมของพระศาสนจักร • บางครั้งความคิดเห็นของสาธารณชนก็อาจทำให้การแก้ปัญหาโดยสอดคล้องกับหลักศีลธรรมของคาทอลิกแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย •

76. เมื่อพิจารณาถึงการออกกฎข้อบังคับในระดับประเทศ (โดยสมัชชาพระสังฆราช สมัชชาซินอดของพระสังฆราช หรือสภาพระสังฆราช) และการบังคับใช้กฎหมายที่กำหนดขึ้นในแง่มุมมองของกฎหมายพระศาสนจักรและกฎหมายบ้านเมือง ขอแนะนำให้จัดองค์ประกอบทั้งหมดที่จำเป็นต่อการแก้ไขความขัดแย้งเกี่ยวกับการตีความและการปรับใช้ทั้งสองระบบกฎหมาย • ในส่วนนี้ กฎหมายพระศาสนจักรซึ่งมีหลักการพื้นฐานอยู่ที่การไต่ถามจิตวิญญาณให้รอดพ้น (can.1752 CIC) จึงได้นำเสนอแนวทางแก้ไขที่หลากหลายเพื่อรับประกันความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพันธกิจด้านการศึกษา และทำหน้าที่เป็นเครื่องป้องกันเรื่องอื้อฉาวของการแตกความสามัคคีภายในพระศาสนจักร ไม่สามารถส่งเสริมการเสวนาระหว่างสมาชิกในพระศาสนจักร และการเปิดเผยถึงความขัดแย้งในศาลยุติธรรมและสื่อสารมวลชน •

77. นอกจากนี้ เพื่อความชัดเจน โรงเรียนคาทอลิกต้องมีคำประกาศพันธกิจ (Mission Statement) หรือหลักปฏิบัติด้านจรรยาบรรณ (Code of Conduct) • สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างหลักประกัน

คุณภาพระดับสถาบันและวิชาชีพ • ดังนั้น เครื่องมือเหล่านี้ต้องได้รับการเสริมแรงด้านกฎหมายด้วย สัญญาจ้างงานและคำประกาศพันธสัญญาอื่นๆ โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีคุณค่าทางกฎหมายอย่างชัดเจน • เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรห้าม “การเลือกปฏิบัติ” บนพื้นฐานของศาสนา ความโน้มเอียงทางเพศและแง่มุมอื่นของชีวิตส่วนตัว • ในทำนองเดียวกัน สถาบันการศึกษาได้รับโอกาสในการจัดทำเค้าโครงเกี่ยวกับคุณค่าและแนวปฏิบัติด้านจรรยาบรรณได้ • เมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เคารพปฏิบัติตามคุณค่าและพฤติกรรมเหล่านี้ พวกเขาอาจถูกลงโทษเพราะขาดความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ โดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาและแนวทางปฏิบัติของสถาบันได้ •

78. นอกเหนือไปจากบรรทัดฐานทางกฎหมายเพียงอย่างเดียวแล้ว ยังมีเครื่องมืออื่นๆ ที่เหมาะสมมากกว่าในการส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของอัตลักษณ์ของสถาบันซึ่งมักจะมีประสิทธิภาพมากกว่า • ตัวอย่างของเครื่องมือเหล่านี้ ได้แก่ ขั้นตอนการประเมินตนเองส่วนตัวและส่วนรวมภายในสถาบัน แนวทางเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพที่ต้องการ หลักสูตรการหล่อหลอมอบรมถาวร และการส่งเสริมและการเสริมสร้างทักษะทางวิชาชีพ สิทธิประโยชน์และผลตอบแทน การรวบรวม การจัดทำเอกสารและการศึกษาเกี่ยวกับแนวการปฏิบัติที่ดี • ในส่วนของผู้ที่รับผิดชอบในพระศาสนจักร การสร้างบรรยากาศและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเมตตาและความไว้วางใจต่อสมาชิกทุกคนในชุมชนการศึกษา ย่อมจะมีประสิทธิภาพมากกว่าทัศนคติและวิธีการอย่างอื่น •

ประเด็นและบริบทที่ละเอียดอ่อนบางประการ

79. หลายๆ สถานการณ์ในชีวิตด้านการศึกษาต้องการความเอาใจใส่และความไวต่อความรู้สึกอย่างมากเพื่อแก้ไขความตึงเครียดและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น • ก่อนสิ่งอื่นใดทั้งหมด การเลือกบุคลากรด้านการสอน บุคลากรที่ไม่ได้สอนและบุคลากรด้านบริหารจัดการ • เมื่อคำนึงถึงบริบทและความเป็นไปได้ที่แตกต่างกัน เราจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในการไต่ตรองแยกแยะเกี่ยวกับคุณสมบัติทางวิชาชีพ การยึดมั่นในหลักความเชื่อของพระศาสนจักร และความสม่ำเสมอในชีวิตคริสตชนของผู้สมัคร •

80. ความขัดแย้งในด้านวินัยและ/หรือหลักความเชื่ออาจเกิดขึ้นได้ • สถานการณ์เหล่านี้สามารถก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงต่อสถาบันคาทอลิกและเรื่องอื้อฉาวในชุมชน • ดังนั้น เราจึงไม่อาจมองข้ามทั้งในแง่ธรรมชาติของความขัดแย้งและผลกระทบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน • การไต่ตรองแยกแยะต้องเริ่มต้นในบริบทของพระศาสนจักรส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงหลักกฎหมายพระศาสนจักรว่าด้วยความค่อยเป็นค่อยไป (Graduality) และความได้สัดส่วน (Proportionality) ของมาตรการแก้ไขปัญหานั้นที่จะนำมาใช้ • การไล่ออกควรเป็นทางเลือกสุดท้าย เป็นการดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมายหลังจากความพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว ล้มเหลว •

81. นอกจากนี้ยังมีกรณีที่กฎหมายต่าง ๆ ของรัฐกำหนดทางเลือกที่ขัดแย้งกับเสรีภาพทางศาสนา และอัตลักษณ์โดยแท้จริงของโรงเรียนคาทอลิก • ในขณะที่การพบปะที่แตกต่างกัน เราจำเป็นต้องปกป้องสิทธิของคาทอลิกและโรงเรียนของพวกเขาอย่างสมเหตุสมผลผ่านการเสวนากับหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจและผ่านการขอความช่วยเหลือไปยังศาลยุติธรรมที่มีเขตอำนาจศาลในเรื่องเหล่านี้ •

82. ปัญหาอาจเกิดขึ้นภายในพระศาสนจักรส่วนท้องถิ่นอันเป็นผลมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันของสมาชิกในชุมชน (พระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวช พ่อแม่ ผู้นำโรงเรียน สมาคม ฯลฯ) เกี่ยวกับความอยู่รอดของโรงเรียน ความยั่งยืนทางการเงิน และสถานะในการเผชิญหน้ากับความท้าทายทางการศึกษาใหม่ๆ • อีกครั้งหนึ่งที่มีการเสวนาและการก้าวเดินไปด้วยกันเป็นวิธีการหลักในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ในขณะที่ยังคำนึงถึงลักษณะของการบังคับบัญชาตามลำดับชั้นในพระศาสนจักร และการให้ความเคารพต่ออำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน •

83. ปัญหาที่มักจะก่อให้เกิดปฏิกิริยาที่ขัดแย้งกันคือการปิดหรือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางกฎหมายของโรงเรียนคาทอลิกอันเนื่องมาจากปัญหาทางด้านการบริหาร • ปัญหานี้ไม่ควรจะได้รับการแก้ไขในเบื้องต้นโดยพิจารณาจากมูลค่าทางการเงินของอาคารและทรัพย์สินด้วยมุมมองที่จะขายทรัพย์สินเหล่านี้ หรือโอนการบริหารไปให้หน่วยงานที่อยู่ห่างไกลจากหลักการศึกษาคาทอลิกเพียงเพื่อสร้างแหล่งกำไรทางการเงิน • อันที่จริงแล้ว ทรัพย์สินสมบัติในโลกนี้ของพระศาสนจักรมีไว้เพื่อใช้อย่างเหมาะสมกับงานเผยแผ่ธรรมและงานการกุศล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานรับใช้คนยากจน (เทียบ can. 1254 § 2 CIC and can. 1007 CCEO) • ดังนั้น ในกรณีของโรงเรียนสังฆมณฑล/เขตปกครองหรือโรงเรียนของวัดจึงเป็นหน้าที่ของพระสังฆราชที่จะต้องปรึกษาร่วมกับทุกคนที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้ทั้งหมดในการปกป้องรักษาให้บริการทางการศึกษาสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง • ในกรณีของสถาบันการศึกษาที่ดำเนินการโดยคณะนักบวชและฆราวาส ก่อนที่จะปิดกิจการหรือเปลี่ยนเจ้าของเป็นสิ่งพึงปรารถนาอย่างยิ่งที่จะปรึกษาพระสังฆราชและร่วมกับชุมชนทางการศึกษาแสวงหาแนวทางที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติภารกิจอันล้ำค่านี้ต่อไป •

การเผชิญหน้าและการบรรจบกันเพื่อรวมอัตลักษณ์คาทอลิก

84. อัตลักษณ์คาทอลิกควรเป็นสถานที่พบปะกัน เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้ความคิดและการปฏิบัติที่หลากหลายมาบรรจบกัน • ด้วยวิธีนี้ มุมมองที่แตกต่างกันจึงกลายเป็นแหล่งที่มาและหลักการพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระเบียบวิธีที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาที่สำคัญที่อาจเกิดขึ้นและค้นหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน •

85. เสียงสะท้อนของทัศนคตินี้ดังก้องอยู่ในสมณสาส์นฉบับแรกของพระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 ซึ่งระบุว่า “พระศาสนจักรคาทอลิก [...] ทิ้งคำถามมากมายไว้ [...] เพื่อที่จะได้ปรึกษาหารือกัน” [80] • ในแง่นี้ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ของพระศาสนจักรจะต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบว่าจำเป็นต้องเข้าแทรกแซง โดยตรงต่อกรณีปัญหาหรือไม่ ทั้งนี้ “เราต้องระลึกถึงคำกล่าวโดยเห็นพ้องต้องกันของคนทั่วไปซึ่งแสดงออก ในรูปแบบต่างๆ และอ้างอิงโดยผู้เขียนหลายท่านว่า ‘กับสิ่งที่สำคัญ – ความเป็นเอกภาพ, กับสิ่งที่สงสัย – เสรีภาพ, กับทุกสิ่ง – ความรัก’” [81] •

เป็นผู้สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน

86. ในมุมมองนี้ สำหรับพระศาสนจักรในปัจจุบัน พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงรื้อฟื้นหลักการตาม ข้อความเชื่อทางสังคมบางประการและเชื้อเชิญให้เราค้นหาวิธีที่ปฏิบัติได้จริงในการศึกษา เพื่อว่าใน กรณีที่อาจเกิดความตึงเครียดขึ้น ความเต็มใจที่จะบรรลุผลที่ดีกว่าย่อมมีชัยชนะในที่สุด [82] • เมื่อเกิดมี ทัศนคติบางอย่างที่ไม่นำไปสู่การระงับข้อพิพาท พระสันตะปาปาเสนอหนทางที่ดีกว่าที่ความเป็นเอกภาพ เหนือความขัดแย้งว่า “เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น บางคนก็เพียงแต่มองดูและมุ่งหน้าไปตามหนทางของตนเอง เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น พวกเขาปฏิเสธที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวและใช้ชีวิตของพวกเขาต่อไป • คนอื่นๆ ยอมรับความขัดแย้งนั้นในลักษณะที่กลายเป็นนักโทษอยู่ในความขัดแย้งนั้น พวกเขาจึงหลงทิศหลงทาง จึง ฉายภาพความสับสนและความขุ่นเคืองของตนเองไปยังสถาบัน ดังนั้น จึงทำให้ไม่สามารถสร้างความเป็น หนึ่งเดียวกันได้ • แต่เราก็มียุติวิธีที่สามด้วย และนี่เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการจัดการกับความขัดแย้ง • วิธีนี้คือ การเต็มใจเผชิญหน้ากับความขัดแย้งตรงๆ เพื่อแก้ไขและทำให้มันเป็นข้อต่อเชื่อมโยงกับห่วงโซ่ของ กระบวนการใหม่ • ‘ผู้สร้างสันติ ย่อมเป็นสุข’ (มธ 5:9)” [83] •

87. แม้ในความขัดแย้งที่ร้ายแรงที่สุด ความเป็นหนึ่งเดียวกันของผู้มีความเชื่อในพระวรสารยังคง เป็นเข็มทิศนำทางของเรา • ในกรอบการทำงานนี้ เราจึงเปิดใจรับวัฒนธรรมแห่งการเสนาที่แท้จริงด้วย การสื่อสารที่รวมทุกภาคส่วนและถาวรยั่งยืน • เราจำเป็นต้องจัดให้มี ส่งเสริมและดำเนินการตามแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนาและการสื่อสารภายในชุมชนการศึกษาของพระศาสนจักรส่วนท้องถิ่นและสากล แม้กระทั่งก่อนจะเกิดความตึงเครียดขึ้น • แนวปฏิบัติเหล่านี้ต้องได้รับการปกป้องและปลูกฝังแม้ใน ท่ามกลางความขัดแย้ง และหากจำเป็นก็ต้องจัดตั้งแนวปฏิบัติเหล่านี้ขึ้นใหม่ • บทบาทของการสื่อสาร โดยตรงและการสื่อสารภายในไม่สามารถทดแทนโดยบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกัน สถาบันต่างๆ สื่อสารมวลชน และความคิดเห็นสาธารณะ • เราจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมเพื่อหลีกเลี่ยงความ เสี่ยงจากบุคคลอื่น ซึ่งบ่อยครั้งอาจไม่ใช่ผู้มีความรู้ความสามารถหรือไม่ได้รับข้อมูลอย่างดี เข้ามาตัดสินใจ เกี่ยวกับแนวทางในการสื่อสารและการปฏิบัติในกรณีที่เกิดความขัดแย้งขึ้น •

เป็นผู้สร้างกระบวนการพัฒนา

88. โดยสอดคล้องกับอีกหลักการหนึ่ง “เวลาสำคัญกว่าพื้นที่” พระสันตะปาปาทรงแนะนำเกี่ยวกับ “กระบวนการเริ่มต้น” แทนที่จะพยายามปกป้องตำแหน่งและพื้นที่แห่งอำนาจ [84] • แท้จริงแล้ว เราต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่ผู้แสวงหาแนวทางที่สมบูรณ์แบบและต่อสู้ด้วยความกระตือรือร้นเพื่อให้บังเกิดผล (ซึ่งมักจะเป็นไปไม่ได้) จะจบลงด้วยการสร้างความเสียหายให้กับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในระดับที่มากยิ่งขึ้นกว่าความพยายามที่พวกเขาทุ่มเทลงไป •

89. ในการค้นหาวิธีการแก้ปัญหา เราจำเป็นต้องถามตัวเองว่า วิธีการแก้ปัญหาที่เสนอหรือพัฒนาขึ้นมาโดยหลักแล้วมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยปกป้องตำแหน่งของตนเอง หรือวิธีการเหล่านี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของพลวัตเชิงบวกอันจะก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาต่อไป • ในเรื่องนี้ กฎหมายพระศาสนจักรกำหนดแนวทางในการดำเนินการที่มุ่งนำบรรทัดฐานด้านวินัยและการลงโทษมาใช้บังคับในลักษณะเป็นขั้นตอนจากน้อยไปหามาก เช่น การเตือนล่วงหน้า การลงโทษตามสัดส่วนของความผิด และการค่อยเป็นค่อยไปแม้จะมีข้อจำกัดส่วนบุคคลบนพื้นฐานของความเป็นจริง ทั้งนี้ เรายังคงต้องให้ความสำคัญของการไต่สวนไต่สวนให้รอบคอบเป็นประการสำคัญอยู่เสมอ •

90. ยิ่งไปกว่านั้น ในการริเริ่มกระบวนการที่จะบรรลุผลได้ เราจำเป็นต้องไตร่ตรองแยกแยะอย่างลึกซึ้ง โดยพิจารณาถึงมิติต่างๆ ทั้งมิติเกี่ยวกับมนุษย์ จิตวิญญาณ กฎหมาย จิตวิสัย และการปฏิบัติ • โดยปราศจากอคติต่อภาระหน้าที่และสิทธิของพระสังฆราช “ในการเฝ้าดูแลและเยี่ยมโรงเรียนคาทอลิกในเขตปกครองของท่าน แม้แต่โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นและกำกับดูแลโดยสมาชิกของคณะนักบวช” (can. 806 § 1 CIC and can. 638 § 1 CCEO) การออกคำประกาศอย่างเร่งรีบเกี่ยวกับอัตลักษณ์คาทอลิกไม่ได้ช่วยให้เราสามารถแก้ไขข้อพิพาทได้ • มาตรการที่เป็นไปได้เกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่ถูกกล่าวหาว่าดำเนินการออกนอกกลุ่มนอกลู่นอกทางไปจากความเป็นคาทอลิก ซึ่งอาจกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นและชอบด้วยกฎหมาย ควรจะเป็นทางเลือกสุดท้ายเฉพาะในกรณีที่ไม่มีทางเลือกอื่นใดที่จะช่วยลดความเสี่ยงความเสียหายอย่างใหญ่หลวงที่จะเกิดกับพระศาสนจักรโดยรวมและพันธกิจของพระศาสนจักร •

91. เราไม่ควรประเมินค่าของโลกยุคโลกาภิวัตน์ต่ำเกินไป แม้การตัดสินใจบางอย่างที่เชื่อมโยงกับบริบทในส่วนท้องถิ่นก็อาจส่งผลกระทบต่อพระศาสนจักรสากลได้ • หากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ไม่สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาที่ปฏิบัติได้จริง เราจำเป็นต้องเริ่มต้นกระบวนการปกติโดยปรึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาในทุกแง่มุมของกฎหมายพระศาสนจักรและกฎหมายบ้านเมือง สิทธิที่เป็นไปได้ของ

บุคคลที่สามซึ่งอาจป้องกันหรือขัดแย้งกันกับการตัดสินใจของคนๆ หนึ่ง รวมถึงผลกระทบจากการตัดสินใจ
ดังต่อความคิดริเริ่มอื่นๆ ของพระศาสนจักรในด้านการศึกษา และต่อความคิดเห็นของสาธารณชน •

เป็นผู้พัฒนาแนวทางแก้ปัญหาที่แท้จริงและยั่งยืน

92. ในความขัดแย้ง บางครั้งแง่มุมของปัญหาบางอย่างก็อาจจบลงด้วยการกำหนดหัวข้อของการ
ปรึกษาหารือเกี่ยวกับหลักการและอุดมคติ • หลักการที่ว่าความเป็นจริงสำคัญกว่าอุดมคติ [85] จึงเป็น
ประโยชน์สำหรับป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดเช่นนี้ได้ • ในแง่นี้ เราควรพัฒนาวิธีแก้ปัญหาในระดับที่
ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากเท่าที่จะเป็นไปได้โดยชักชวนให้บรรดาผู้เกี่ยวข้องโดยตรงเป็นส่วนหนึ่งของ
สภาพความเป็นจริงในท้องถิ่นและเข้าใจเรื่องนี้ในทุกองค์ประกอบได้เข้าร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา •
ดังนั้น สิ่งที่ดีที่สุดจึงเป็นการหลีกเลี่ยงการมอบหมายให้สถาบันทางกฎหมายอื่นเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการกับความ
ขัดแย้งภายในพระศาสนจักร นอกเสียจากว่ากฎหมายจะกำหนดไว้อย่างชัดเจน • เรายังควรหลีกเลี่ยงการ
ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่มีอำนาจสูงขึ้นไปในพระศาสนจักรเข้าจัดการกับปัญหา เพราะการ
แก้ปัญหาในระดับท้องถิ่นย่อมทำได้รวดเร็วกว่าและยั่งยืนกว่า • อย่างไรก็ตาม สมาชิกทุกคนของผู้ถือเชื่อ
ในพระศาสนจักรยังคงมีสิทธิ์ที่จะเสนอเรื่องขึ้นไปยังสันตะสำนัก [86] •

93. ในที่สุด ตามหลักการที่ว่าสิ่งที่ครบถ้วนสำคัญกว่าส่วนหนึ่งส่วนใดบางส่วน [87] บรรดาผู้ที่
ทำงานแก้ไขความตึงเครียดตามธรรมชาติภายในพระศาสนจักรต้องคำนึงถึงผลสืบเนื่องที่ความขัดแย้งเพียง
เหตุการณ์เดียวอาจมีผลต่อพื้นที่และระดับอื่นๆ ของพระศาสนจักร • ดังนั้น การดำเนินการด้วยความ
รอบคอบจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและน่าเชื่อถือ • การตัดสินใจเลือกและนำวิธีการแก้ไขปัญหามา
เป็นไปได้อย่างไร มาลงมือปฏิบัติต้องพิจารณาจากมุมมองในระยะยาว เพื่อจะไม่บั่นทอนโอกาสที่จะประสบ
ผลสำเร็จในระดับที่เชื่อถือได้จากความร่วมมือระหว่างผู้คนกับสถาบัน • พวกเขาเหล่านี้ได้รับกระแสเรียก
ให้ก้าวเดินไปด้วยกันเพื่อให้พระศาสนจักรสามารถให้บริการด้านการศึกษาแก่สังคมโลก •

บทสรุป

94. ในการเผยแพร่คำแนะนำเกี่ยวกับอัตลักษณ์คาทอลิกของสถาบันการศึกษา ด้วยจิตตารมณ์แห่ง
การรับใช้ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกมีจุดมุ่งหมายจะเสนอความช่วยเหลือในการไตร่ตรองและให้
แนวทางปฏิบัติบางประการเพื่อช่วยกันรับผิดชอบในการเปลี่ยนแปลงการเผยแผ่ธรรมของพระศาสนจักร
เพราะ “สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับพระศาสนจักรในปัจจุบันนี้คือ การออกไปประกาศข่าวดีแก่ทุกคน ในทุก
สถานที่ ในทุกโอกาส โดยไม่ลังเล ไม่เต็มใจหรือหวาดกลัว” [88] •

95. ในพระดำรัสเกี่ยวกับการเผชิญหน้าของความเชื่อ เหตุผลและวิทยาศาสตร์ พระสันตะปาปา ฟรังซิสทรงเห็นว่า “โรงเรียนคาทอลิกที่พยายามประสานการทำงานด้านการศึกษาของพวกเขาเข้ากับการประกาศข่าวดีอย่างชัดเจนอยู่เสมอ เป็นทรัพยากรอันมีค่าสำหรับวัฒนธรรมการประกาศข่าวดี แม้ในประเทศหรือเมืองที่มีสถานการณ์อันเป็นปรปักษ์ทำให้เราต้องคิดสร้างสรรค์มากขึ้นในการแสวงหาวิธีการที่เหมาะสม” [89] •

96. ตามข้อเท็จจริงในสมณสาสน์เหล่านี้ คำแนะนำซึ่งเริ่มต้นจากเกณฑ์ที่จำเป็นที่แสดงถึงอัตลักษณ์คาทอลิกของโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายจะร่วมฟื้นฟูการประกาศข่าวดีเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายในสภาวะการเปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัยที่เราดำเนินอยู่ที่สังคมโลกเสนอต่อพระศาสนจักร ซึ่งเป็นมารดาและครู • การตอบสนองจะมีประสิทธิภาพด้วยการได้มาซึ่งอัตลักษณ์ที่บริบูรณ์ในการเชื่อฟังต่อโลกุตรธรรม ดังที่พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเตือนใจเราโดยอ้างถึงข้อความอันน่าจดจำของพระสันตะปาปายอห์นปอลที่ 2 ที่ว่า “หากไม่มีสังฆกรรมเหนือธรรมชาติในการเชื่อฟังซึ่งมนุษย์บรรลุถึงอัตลักษณ์อันบริบูรณ์ของเขา ดังนั้น เราจึงไม่มีหลักการที่แน่นอนซึ่งรับประกันต่อความสัมพันธ์อันเที่ยงธรรมระหว่างมนุษย์ • การสนใจในประโยชน์ส่วนตัวของพวกเขาในฐานะชนชั้น กลุ่ม หรือประเทศย่อมทำให้พวกเขาขัดแย้งกันเองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ • ถ้าหากใครไม่ยอมรับสังฆกรรมเหนือธรรมชาติ พลั้งแห่งอำนาจจะเข้าครอบงำพวกเขา และแต่ละคนมีแนวโน้มจะใช้เครื่องมือที่เขาสามารถจะใช้ได้ เพื่อบังคับให้คำนี้ถึงประโยชน์ส่วนตัวหรือยึดเยียดความคิดของเขาเอง โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น... • รากเหง้าของลัทธิเผด็จการสมัยใหม่อยู่ในการปฏิเสธศักดิ์ศรีที่อยู่เหนือธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งในฐานะที่เป็นภาพลักษณ์ที่มองเห็นได้ของพระเจ้าที่เรา มองไม่เห็น จึงเป็นธรรมชาติที่แท้จริงในเรื่องของสิทธิที่ไม่อาจมีใครละเมิดได้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่ม ชนชั้นชาติหรือรัฐก็ตาม • แม้แต่องค์กรทางสังคมส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถละเมิดสิทธิเหล่านี้ได้ โดยการต่อต้านชนกลุ่มน้อย [90] •

97 สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกขอขอบคุณอย่างสุดซึ้งต่อความห่วงใยและความทุ่มเทของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถาบันการศึกษา และหวังว่าเค้าโครงอัตลักษณ์คาทอลิกของแผนการศึกษาจะมีส่วนช่วยในการสร้างพันธสัญญาาระดับโลกเรื่องการศึกษาเพื่อ “จุดประกายการอุทิศตนเพื่อ และพร้อมกับคนหนุ่มสาว รื้อฟื้นความหมกมุ่นทุ่มเทกับการศึกษาที่เปิดกว้างและครอบคลุมมากขึ้น รวมถึงการรับฟังผู้เปราะบาง การเสวนาที่สร้างสรรค์ และความเข้าใจซึ่งกันและกันที่ดีขึ้น” [91] •

นครรัฐวาติกัน, 25 มกราคม 2022, สมโภชการกลับใจของนักบุญเปาโล อัครสาวก

พระคาร์ดินัล ยอแซฟ แวร์ซาลดี

เจ้ากระทรวง

อัครสังฆราช แองเจโล วินเซนโซ ซานี

เลขาธิการ

เชิงอรรถ

- [1] Pope Francis, *Dialogue between His Holiness Pope Francis and the Students, Teachers and Parents of Collegio San Carlo of Milan*, 6 April 2019.
- [2] Pope Francis, *Video message of His Holiness Pope Francis on the Occasion of the Meeting Organized by the Congregation for Catholic Education: "Global Compact Education"* at the Pontifical Lateran University, 15 October 2020.
- [3] Pope Francis, *Morning Mass in the Chapel of the Domus Sanctae Marthae. Homily of His Holiness Pope Francis "The Holy Spirit reminds us how to access the Father"*, 17 May 2020.
- [4] Pope John XXIII, Encyclical *Mater et magistra*, 15 May 1961, 1.
- [5] Second Vatican Council, Declaration on Christian Education *Gravissimum educationis*, 28 October 1965, Introduction.
- [6] *Ibid.*, 1.
- [7] *Ibid.*, 3.
- [8] *Idem.*
- [9] *Ibid.*, 2.
- [10] Cf. *Ibid.*, 9.
- [11] *Ibid.*, 8.
- [12] *Idem.*
- [13] Cf. *Ibid.*, 12.
- [14] Cf. Second Vatican Council, Dogmatic Constitution on the Church *Lumen Gentium*, 21 November 1964.
- [15] *Gravissimum educationis*, 8.
- [16] *Ibid.* Introduction.
- [17] Sacred Congregation for Catholic Education, *The Catholic School*, 19 March 1977; Id., *Lay Catholics in Schools: Witnesses to Faith*, 15 October 1982; *Educational Guidance in Human Love: Outlines for Sex Education*, 1 November 1983; Congregation for Catholic Education, *The Religious Dimension of Education in a Catholic School*, 7 April 1988; Id., *The Catholic School on the Threshold of the Third Millennium*, 28 December 1997; Id., *Consecrated Persons and their Mission in Schools. Reflections and Guidelines*, 28 October 2002; Id., *Educating Together in Catholic Schools. A Shared Mission between Consecrated Persons and the Lay Faithful*, 20 November 2007; Id., *Educating to Intercultural Dialogue in Catholic Schools. Living in Harmony for a Civilization of Love*, 19 December

2013; Id., *Educating Today and Tomorrow: A Renewing Passion*, 2014; Id., *Educating to fraternal humanism Building a “civilization of love”*. 50 years after *Populorum progressio*, 16 April 2017; Id., “Male and Female He Created Them” Towards a Path of Dialogue on the Question of Gender Theory in Education, 2 February 2019.

[18] *Gravissimum educationis*, 1.

[19] Cf. *The Catholic School*, 34.

[20] Cf. *Ibid.*, 26.

[21] *Gravissimum educationis*, 5.

[22] *The Catholic School*, 33.

[23] *Ibid*, 34.

[24] John Paul II, Apostolic Constitution *Ex corde Ecclesiae*, 15 August 1990, 1.

[25] *The Catholic School on the Threshold of the Third Millennium*, 11.

[26] *Ibid.*, 12.

[27] *Ibid.*, 15.

[28] *Ibid.*, 14.

[29] *Lay Catholics in Schools: Witness to Faith*, 37.

[30] *Consecrated Persons and their Mission in Schools*, 30.

[31] *Ibid.*, 6.

[32] *Educating Together in Catholic Schools*, 50.

[33] *Ibid* , 20.

[34] *Educating to Intercultural Dialogue in Catholic Schools*, Introduction.

[35] *Ibid.*, 57.

[36] *Consecrated Persons and their Mission in Schools*, 51.

[37] Congregation for Catholic Education, *Circular Letter to Schools, Universities and Educational Institutions*, 10 September 2020.

[38] *Educating Today and Tomorrow. A Renewing Passion*, 7.

[39] *The Catholic School on the Threshold of the Third Millennium*, 11.

[40] *Educating to Intercultural Dialogue in Catholic Schools*, 57.

[41] “*Male and Female He Created Them*”, 40.

[42] Pope Francis, *Address to the Participants in the International Peace Conference*, Al-Azhar Conference Centre, Cairo, 28 April 2017.

[43] Pope Francis, Apostolic Exhortation *Evangelii gaudium*, 24 November 2013, 24 and 64.

[44] Pope Francis, *Address to Participants in the Plenary Assembly of the Congregation for Catholic Education*, 20 February 2020.

[45] Cf. Pope Francis, Encyclical *Fratelli tutti*, 3 October 2020, 99-100.

[46] Benedict XVI, *Letter to the Faithful of the Diocese and City of Rome on the Urgent Task of Educating Young People*, 21 January 2008.

[47] Pope Francis, *Message for the Launch of the Global Compact on Education*, 12 September 2019.

[48] Pope Francis, *Discorso alla Pontificia Università Lateranense*, 31 October 2019. [Our translation]

[49] Pope Francis, *Message to the Prepositor General of the Poor Clerics Regular of the Mother of God of the Pious Schools (Piarists), on the Occasion of the Online Seminar of the Union of Superiors General and the International Union of Superiors General on the Global Compact on Education (12-14 November 2020)*, 15 October 2020.

[50] *Idem*.

[51] Pope Francis, *Message for the World Day of Peace*, 8 December 2020, 8.

[52] *Idem*.

[53] Cf. *Message for the Launch of the Global Compact on Education*.

[54] Pope Francis, *Video Message on the Occasion of the Meeting Organized by the Congregation for Catholic Education “Global Compact on Education. Together to Look Beyond”* at the Pontifical Lateran University, 15 October 2020.

[55] *Consecrated Persons and their Mission in Schools. Reflections and Guidelines*, 41.

[56] The school is like “a center whose work and progress must be shared together by families, teachers, associations of various types that foster cultural, civic, and religious life, as well as by civil society and the entire human community”, *Gravissimum educationis*, 5.

[57] *The Catholic School*, 34.

[58] Cf. *Ibid.*, 59-60.

[59] Cf. CIC, Book VI, Part II, Title VI: Offences against Human Life, Dignity and Liberty; CCEO Title XXVII, Chap. II: Penalties for Individual Delicts; Pope Francis, Apostolic Letter Issued “*motu proprio*” *Vos estis lux mundi*, 7 May 2019.

[60] Cf. *The Religious Dimension of Education in a Catholic School. Guidelines for Reflection and Renewal*, 51.

[61] Cf. *The Catholic School*, 38.

[62] Cf. Second Vatican Council, Decree on the Apostolate of the Laity *Apostolicam Actuositatem*, 18 November 1965, 30.

[63] *Educating to Intercultural Dialogue in Catholic Schools. Living in Harmony for a Civilisation of Love*, 85.

[64] Cf. *Ibid.*, 39.

[65] John Paul II, Encyclical *Veritatis splendor*, 6 August 1993, 57-64, in particular: “The judgment of conscience does not establish the law; rather it bears witness to the authority of the natural law and of the practical reason with reference to the supreme good” (60). cf. *Catechism of the Catholic Church*, 11 October 1992, 1776-1794.

[66] *Educating to Intercultural Dialogue in Catholic Schools. Living in Harmony for a Civilisation of Love*, 64.

[67] *Ibid.*, 86.

[68] John Paul II, Post-Synodal Apostolic Exhortation *Vita consecrata*, 25 March 1996, 49.

[69] If the school is not directly under the authority of the diocesan/eparchial Bishop, for example when the school belongs to a public juridic person of pontifical/patriarchal right, upon granting approval, he only verifies the legitimacy, and, in particular, consistency with the Catholic profile of the school.

[70] Without prejudice to proper law, expressed especially in the Statutes, which may provide for different titles, the competent Moderator of an Institute of Consecrated Life or a Society of Apostolic Life may be the “Superior General” or “Provincial Superior” or “Local Superior” and in an association of the faithful the “President”.

[71] Second Vatican Council, Decree Concerning the Pastoral Office of Bishops in the Church *Christus Dominus*, 28 October 1965, 35.

[72] *Vita consecrata*, 50.

[73] The general decree of the Episcopal Conference requires, for its entry into force, the prior *recognitio* by the Congregation for Bishops: “The Congregation deals with matters pertaining to the celebration of particular councils as well as the erection of conferences of bishops and

the *recognitio* of their statutes. It receives the acts of these bodies and, in consultation with the dicasteries concerned, it examines the decrees which require the *recognitio* of the Apostolic See.”, John Paul II, Apostolic Constitution *Pastor Bonus* on the Roman Curia, 28 June 1988, 82.

[74] *Pastor bonus*, 114.

[75] See footnote 17.

[76] *Pastor bonus*, 115.

[77] Cf. *Ibid.*, 13.

[78] Cf. *Gravissimum educationis*, 8.

[79] Cf. *Evangelii gaudium*, 20-24.

[80] Pope John XXIII, Encyclical *Ad Petri Cathedram*, 29 June 1959, part III.

[81] *Idem*.

[82] Cf. *Evangelii gaudium*, 217-237.

[83] *Ibid.*, 227.

[84] *Ibid.*, 222-225.

[85] *Ibid.*, 231-233.

[86] Cf. *Pastor bonus*, 13.

[87] Cf. *Evangelii gaudium*, 234-237.

[88] *Ibid.*, 23.

[89] *Ibid.*, 134.

[90] *Fratelli tutti*, 273. The quote is taken from John Paul II, Encyclical *Centesimus Annus*, 1 May 1991, 44.

[91] *Message for the Launch of the Global Compact on Education*.

สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

Catholic Education Council of Thailand

www.catholic-education.or.th

122/9 Nonsi 14 (Nonsi Rd.), Chong Nonsi,

Yan Nawa, Bangkok 10120

Tel. 02-681-3840-4